

Tuomas Koskitalho

Touhuaminen alkoi Vuoreksen Klaavassa

Avoimen päiväkerhon ensimmäiseen toimintapäivään saapui muun muassa Ingrid Kautto, takana lelua mutustaa Linda Salokanto.

➤ SIVU 3

Kimmo Ahonen

Toivon sanoma lohduttaa omaisia

Rakkaus ei ole turhaa: se jää elämään ja tuo toivoa.

➤ SIVUT 6-7

Mikko Korpela

Riparilaiset muistavat päivän Lutherin jäljillä

Jessika Mikola ja Noora Telenius vauhdittivat laulua Saksanriippikoulun majapaikassa Dessausa.

➤ SIVU 9

Kerhot alkavat

– tule kipin kapin mukaan!

➤ SIVU 4

Hannu Jukola

Juho Angervon (vas.) ja Atso Skogsterin mielestä tärkeintä seurakunnan salibandykerhossa on rento pelailu ja yhdessäolo.

Suu säkkiä myöten

VIIME VIIKKOJEN aikana seurakunnissa on tehty ensi vuoden talousarviota.

Jo muutaman vuoden ajan Tampereen seurakuntayhtymässä on säästetty noin miljoona euroa vuodessa. Edellisvuosina niukkuus ei ole juuri tuntunut. Seurakuntayhtymä pystyi tuottamaan palveluja lähes entiseen malliin.

Tänä vuonna tilanne on toinen. On tarkkaan harkittava, mistä voidaan säästää. Viestintä on joutunut vähentämään Tampereen Kirkkosanomista jo aiemmin kaksi numeroa. Tähän päätökseen vaikuttaa myös se, että ensi vuonna viestintäpalveluihin tulee 9 prosentin arvonlisävero.

Talouden kiristytessä olisi ollut tärkeää, että seurakuntayhtymä olisi päässyt neljän suomenkielisen ja yhden ruotsalaisen seurakunnan malliin. Nyt yhtymä joutuu edelleen tekemään talousarviot 11 seurakunnalle. Tämä merkitsee sitä, että monille yksiköille jää vähemmän varoja tuottaa palveluja seurakuntalaisille.

Toisaalta on myös huomattu, että rajojen vähetessä uudet ideat ja työtavat nousevat esille. Uusia aloituksia voi saada edullisestikin.

Tampereen seurakunnissa on vuosien mittaan panostettu työntekijöihin ja toimintaan. Se on ollut hyvä asia. Hyvinä vuosina on voitu tarjota tamperelaisille palveluja, joita ei ole ollut monilla muilla, isoillakaan seurakunnilla. Nyt Tamperekin joutuu peruutusvaihteelle, kaikkea hyvää ei voi enää saada.

Koululaiset tulevat kerhoihin

ON OIKEASTAAN ihme, miten hyvin seurakuntien kerhotoiminta on pitänyt pintansa lapsille tarkoitettujen harrastusten joukossa. Kävijämäärä on jopa vähän noussut kahden viime vuoden aikana.

Tampereen seurakuntien nuorisotyö on vuosikymmeniä ollut seurakuntayhtymän lippulaiva. Lapsille ja nuorisolle on haluttu antaa mahdollisuus päästä kerhoihin sekä leireille, luonnon ja veden ääreen.

Asialla on ollut joukko työstään innostuneita nuorisotyöntekijöitä, jotka ovat kasvattaneet tuhansia lapsia kohti hyvää aikuisuutta. Tämä työ on yhä voimissaan. Viime vuonna Tampereen seurakunnat tarjosi 128 kerhoa eri puolilla kaupunkia. Kerhoissa kävi yhteensä 1 635 lasta.

Nuorisotyön ohjaaja **Petri Rannan** mukaan kerho tarjoaa lapsille vaihtoehdon, jossa ei aseteta tiukkoja aikatauluja, kuten monessa muussa harrastuksessa. Lasten ja nuorten on tärkeää ottaa joskus myös rennosti, ilman suurempia tavoitteita. Tärkeää on tutustua uusiin kavereihin ja oppia uusia juttuja. Moni perhe kiittelee varmasti sitä, että kerhoissa käynti ei maksa mitään.

Kirkko tukena kisoissa

KUN VARSINAISET Lontoon olympialaiset menivät vähän alakanttiin, voimme toivoa parempaa 30. elokuuta alkavilta paralympialaisilta.

Suomen kisapapiksi lähtee Pirkkalan kirkkoherra **Olli-Pekka Silfverhuth**, jolle Lontoon kisamatka on jo neljäs kerta paralympialaisissa. Papin tärkein tehtävä on olla läsnä urheilijoille. On tärkeää, että kirkko saa kulkea rinnalla urheilijan uran huippuhetkissä.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Köyhyystalkoot

Missä olet sinä 1990-luvun lamas-
sa ryvettynyt yrittäjä?

Oletko pelastunut eläkkeelle tai maksatko yhä velkojasi? Vai oletko menettänyt jo kaiken – luottotietosi, ihmisoikeutesi, kotisi, terveytesi ja ystäväsi?

Yksinhän et silti varmaan ole. Ovathan yhä jäljellä ilkkuvat naapurisi, takaajasi, sukulaisesi ja muut pilkantekijäsi.

Kirkkoonkin sinua pyydetään sisälle, vaikka ei siellä kukaan kysy, mitä sinulle kuuluu. Sinut on hylätty ja unohdettu.

Kuka enää muistaa miten teit töitä ilman lomaa ja maksoit samalla lomakorvauksia muille. Sairaanakin työ sai maistua sinulle iloisesti.

Tiedän, koska olen kokenut tuon

kaiken itse. Sen tähden sanon sinulle: Älä lannistu. Usko huomiiseen ja osallistu köyhyystalkoisiin. Mene sinne, missä ovat toiset köyhät ja ryhdy heidän kanssaan toimintaan.

Et ole yksin. Sinulla on vertaisia. Heidän joukossaan sinua rakastetaan.

Elämään iloa ja valoa

Kokemukset kannattaa jakaa

Haluamme vastata sinulle yrittäjä, joka koit ja ryvetyit 1990-luvun lamas-
sa. Tärkeää on, että et olisi yksin muistojesi ja kokemustesi kans-

Vanhuspalvelulaissa ei saa estää kolmannen sektorin toimintaa

Nyt ollaan valmistelemaan vanhushuolpalvelulakia. Sen valmistelu käy kuumana näin kunnallisvaalien alla.

Puolueet yrittävät kerätä irtopisteitä lain valmistelusta. Nyt on ikäihmisillä ja vanhuksilla taas runsaasti ystäviä, kun ääniä pitäisi saada.

Vaalien jälkeen kaikki palaa ennalleen. Vanhuksia muistavat vain omaiset, jos muistavat.

Kristillistä henkeä ja elämäntähtäystä ei löydy laista. Siellä on vain kylmiä numeroita. Puolueiden kiistat ovat keskittyneet lähinnä laitosten henkilökuntami-

toitukseen. Kun yli 65-vuotiaita on jo yli miljoona, ei ihme, että puolueet ovat kiinnostuneita lain valmistelusta.

Tärkeintä lain sisällössä pitäisi kuitenkin olla hyvä ja turvallinen hoito, hoidon tarpeen mukaan, eikä se, kuinka monta hoitajaa sitä on antamassa. Tarpeet eri puolilla maata ja eri hoitolaitoksissa ovat erilaiset.

Hoitolaitosten johtajat ja asianomaiset lautakunnat pystyvät kylä arvioimaan henkilökunta tarpeen. Ei sitä lakiin tarvitse kirjata. Laki koskee yli 75-vuotiaita ja vanhushuolalakeella olevia yli 65-vuotiaita.

Filosofin kauhalla

Jos on annettu filosofin kauhalla, ei voi teologin kauhalla vaatia.

Filosofian tohtori Ville Vuolanto (viit. Kirkkosanomiin 28.3.) peilasi homorakkautta Raamatun näkemysensä valossa.

Hän jos kuka suosii ns. irrallisia lauseita siinä määrin, että on pudotellut kokonaisia jakeita pois näkemyskentästään ja erottanut rakkauden sukupuoliyhteydestä, mikä useimmiten hyvin toimitaan.

Mitä tulee Paavalin kirjoituksiin esimerkiksi Roomalaiskirjeessä, hän mainitsee myös naisten väliset luonnottomat suhteet, vastoin Vuolannon väitettä. Motiivikin on hukassa viimeainitulta.

Paavalin mukaan homosuhteet alkoivat, kun luovuttiin vastakkaisesta sukupuolesta. Filosofia ilmeisesti sekoittaa ajatuskulun etene-

Mielestäni Jeesuksella oli sen verran tärkeämpää sanottavaa ihmisille, ettei Hän puuttunut itsesääntelynsä.

Loppujen lopuksi voitaisiinkin miettiä ihan yleistä moraalikäsitystä – monet ns. koiraihmisetkin tuntevat lemmikkiänsä kohtaan agape-rakkautta.

Jumala rakastaa aivan varmasti Rikua (KS28.3.) niin paljon, että antoi meille miehille naisia, ettei kenenkään, joka tahtoo rakastella, tarvitsisi toteuttaa sitä muilla tavoilla.

Jukka-Pekka Ahonen
projektipäällikkö NaisTeam

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomamat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Uskonpuhdistus oli ensimmäinen todellinen mediavallankumous, joka perustui kirjapainotaidon madaltuneelle julkaisukynnykselle. ”Koetelkaa kaikki, ja pitäkää se mikä hyvää on” tarkoitti että kukin luki ja tulkitse sisimmässään sen, mikä oli totta.

Me sanomalehtien ja internetin keskustelupalstojen lukijat olemme saman tehtävän edessä kuin Martti

Luther. Meidänkin on muodostettava käsitys totuudesta tykönämme ja yritettävä ottaa samalla huomioon, että olemme vain ihmisiä, jotka voivat erehtyä.

Vapaa toimittaja
Kimmo Laakso
www.suomenkuvalehti.fi 3.8.12

➤ Internet on iso juttu kirkon työssä, mutta erityisesti autoritää-

sa. Vaikka aikaa on kulunut, voit jakaa kokemuksesi. Olet varmasti kantanut taakkaasi aivan tarpeeksi. Lama-aika ei varmasti ollut sinun vikasi.

Seurakunnan työntekijä on vai tiolovelvollinen. Työpaikkapapit ovat myös yrittäjiä varten. Sekä nykyisiä että 90-luvun laman kokeneita varten. Olemme mukana Pirkanmaan yrittäjien asiantuntijaverkossa.

Ota meihin yhteyttä. Työpaikkapapeista erityisesti Ismo Kunnas ja Juha Mattila ovat käytettävissäsi. Terveisin

Ismo Kunnas
ismo.kunnas@evl.fi
Juha Mattila
juha.mattila@evl.fi

ta, lähinnä siis laitoksissa olevia ja laitoshoidon tarpeessa olevia kotona asuvia vanhuksia.

Lailla pyritään kahlitsemaan kaikki hoitolaitokset samaan muottiin. Terveelle maalaisjärjen käytölle ei tahdo jäädä tilaa. Toivoa kuitenkin sopii, että laissa ei estetä kolmannen sektorin ja kirkon toimintaa hoitolaitoksissa. Niiden pitää saada toimia niin kuin tähänkin asti.

Yrjö Schafeitel
seniori, Tampere

Kukkaistytty Ulla Valanto

Oikaisu

Tampereen Kirkkosanomien edellisessä numerossa (15.8.2012) oli Kukkaistytön nimi kirjoitettu väärin.

Vuoden 2012 Kukkaistytty on **Ulla Valanto**, ei Vuolanto. Toimitus pahoittelee virhettä.

Kauppamies-lempinimestään Tampereella tunnettu Seppo Nikkanen on Suomen Maallikkosaarnaajat -yhdistyksen perustajajäsen ja puheenjohtaja. Miehen sydäntä lähellä on myös miestyö. Nikkanen saarnaa 9. syyskuuta Tuomasmessussa Aleksanterin kirkossa.

Maallikkosaarnaajat odottavat kirkon kutsua

Kirkko tarvitsee tulevaisuudessa vapaaehtoisia vastuunkantajia palkattujen työntekijöiden rinnalle. Varinkin pienissä seurakunnissa seurakuntalaisten työpanos tulee tarpeeseen, sanoo tamperelainen **Seppo Nikkanen**, Suomen Maallikkosaarnaajat -yhdistyksen perustajajäsen ja puheenjohtaja.

Suomessa on vahva maallikkosaarnaajien perinne herätysliikkeissä ja vapaissa suunnissa. Moni kuitenkin miettii, onko maallikkosaarnaajilla vieläkään sijaa Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa.

– Seurakuntalaisia on lähinnä pyydetty keittämään kahvia, kantamaan kolehtia ja ehtoollisavustajiksi. Saarnapöntössä ei ole useinkaan näkynyt muita kuin pappeja. Maallikkojoukosta löytyisi kuitenkin apua ja innokkuutta myös saarnojen pitämiseen, vakuuttaa Nikkanen, joka itse kiinnostui saarnaamisesta ja puhumisesta seurakunta-aktiivina ja Gideon-raamatututyössä.

Nikkanen oli mukana pilottiryhmässä, joka suoritti maallikkosaarnaajakurssin Laajasalon kristillisessä opistossa vuonna 2002. Vuoden kestäväällä kurssilla oli noin 80 opiskelijaa.

Maallikkosaarnaajien yhdistyksen Nikkanen perusti vuonna 2008 jäätyään eläkkeelle yrittäjän tehtävistä. Yhdistyksessä on tällä hetkellä noin 50 jäsentä, joista enemmistö on naisia. Saarnakurssin suorittaneita on jo noin 300.

Hyvä saarna ei jätä kylmäksi

Yhdistyksen tavoitteena on tiedottaa seurakunnille mahdollisuudesta kutsua maallikkosaarnaajia saarnastuoleihin.

– Maallikot voisivat tuoda lisäväriä jumalanpalvelukseen. Tavoitteena on pitää hengellisiä, Jumalan sanan mukaisia saarnoja. Hyvä saarna on ajankohtainen ja siinä on aina jotakin omakohtaista. Saarna ei saisi jättää ketään kylmäksi, sen pitää joko vihastuttaa tai koskettaa

niin, että sydän pakahtuu, miettii Nikkanen.

Maallikkosaarnaaja **Leena Hernesniemi** on samoilla linjoilla. Saarna ei saa olla vain teologinen tietopaketti.

– Hyvä saarna on omakohmainen, ihmisläheinen ja rehellinen vaikeissakin asioissa. Se kertoo Kristuksen rakkaudesta. Saarna ei saa olla vain teologinen tietopaketti. Saarna ei saa olla vain teologinen tietopaketti.

– Me saarnaavat seurakuntalaiset lähestymme tekstejä ehkä ihmisläheisemmin. Olen kokenut, että Jumala lähettää minut juuri oikean tekstin äärelle puhumaan siitä, miten evankeliumi koskettaa. Saarna voisi joskus ravistella seurakuntalaisia, pohtii Hernesniemi, joka on suorittanut saarnakurssin vuonna 2007 jäätyään työkyvyttömyyseläkkeelle optikon työstä.

Hän on saarnannut pari kertaa vuodessa Tampereella ja kerran Sahalahdella. Kutsujina ovat olleet Tuomasmessu, Harjun ja Pyynikin seurakunnat sekä joukko seurakuntapiirejä.

Piispa rohkaisee maallikkosaarnaajia

Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Repo** on rohkaissut maallikkoja saarnatehtäviin. Myös emerituspiispa **Erik Vikström** ja teologian tohtori, kirjailija **Seppo Löytty** kuuluvat maallikkosaarnaajien tukijoukkoihin.

– Kirkossa säilyy aina pappisvirka, koska se on olemassa jumalanpalveluksen toimittamista eli sanan julistusta ja sakramenttien jakamista varten. Samalla kuitenkin tarvitaan enemmän niitä, jotka voivat pappien ohella toimia vapaaehtoisina julistajina erilaisissa tilanteissa, tarvittaessa myös seurakunnan pääjumalanpalveluksessa, sanoo piispa Repo.

Vielä parikymmentä vuotta sitten oli mahdollista suorittaa tuomiokapitulille saarnalupatutkinto, joka kuitenkin poistettiin käytöstä. Tilalle tuli seurakunnan kirkko-

herralle annettu oikeus yksittäistapauksessa kutsua evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu, kristillisestä vakaumuksesta tunnettu jäsen saarnaamaan jumalanpalveluksessa (KJ 2:6).

– Tätä mahdollisuutta näkyy myös usein käytetyn; itse kuulin äskettäin erään suntion pitämän hyvän saarnan. Usein nämä maallikkosaarnaajat ovat muita seurakunnan työntekijöitä tai luottamushenkilöitä. Onkin tarpeen, että saarnaajille pyritään koulutuksella antamaan valmiuksia eli perustietoja ja taitoja teologiasta, saarnan valmistamisesta ja itse saarnaamisesta.

Piispaa vastaan ei ole tullut sellaisia maallikkosaarnaajia, jotka haluaisivat korvata pappeja tai pitäisivät näiden puheita heikkoina.

Revon mukaan saarnaaminen perustuu kirkkoherran kutsuun ja kyseisen henkilön tuntemiseen.

– Maallikkosaarnaajan on vaikea itse ilmoittautua tai tarjoutua, ellei häneen ole jo syntynyt jonkinlaista luottamussuhdetta.

Tämä periaate nousee luterilaisen kirkon tunnustuksesta, jonka mukaan *”kirkossa kukaan ei saa julkisesti opettaa ilman asianmukaista kutsua”* (Augsburgin tunnustus, art. 14).

– Uskon, että seurakuntalaiset ottavat mieluusti vastaan vierailevia saarnaajia ja kuuntelevat heitä suurella mielenkiinnolla. Heiltä odotetaan pohjimmiltaan samaa kuin seurakunnan papeilta, eli Jumalan sanan julistamista siten, että se koskettaa ja ravitsee hengellisesti ja vahvistaa luottamusta Jumalaan sekä rohkaisee elämässä eteenpäin, pohtii Repo.

Kirsi Airikka

Seppo Nikkanen saarnaa 9. syyskuuta kello 18 Tuomasmessussa Aleksanterin kirkossa. Messun teemoina ovat maallikkosaarnaajat ja miestyö. Aiheena on ”Miten mies jaksaa”. Suomen Maallikkosaarnaajien vuosikokous järjestetään 27. lokakuuta Kalevan kirkolla ja saarnaseminaari 4.–5. 5.2013 Bergvikissä.

Varhaiskasvatus johtaa joukkoa Vuoreksen seurakuntatoimintaan

Taaperot ja heidän vanhempiensa pääsivät ensimmäisenä aloittamaan toimintakauden Vuoreksen seurakuntakodissa.

– Maanantaisin kello 13.30–15.30 kokoontuvaan avoimeen päiväkerhoon ovat tervetulleita kaikenikäiset lapset oman ikuisensa kanssa, kertoo lapsityön ohjaaja **Leena Katriina Leppänen**.

– Kerhossa askarrellaan, leikitään ja lauletaan ja tutustutaan yhdessä kirkkovuoden teemoihin. Avoin päiväkerho on avoin myös seurakuntaan kuulumattomille, eikä sinne tarvitse ilmoittautua etukäteen.

Vuoreksen kerholaiset pääsevät touhuamaan kierrätystavaroilla, sillä käytössä on muilta toimintaryhmiltä tarpeettomiksi jääneitä tavaroita.

Huonekaluja on tuotu Iidesrannasta, jonka tilat ovat siirtyneet erityisdiakoniatyölle. Leluja on saapunut myös Lukonmäestä, jossa tilat on vuokrattu päiväkodille. Matto on kotoisin Hauki-

luomasta, jossa päiväkerhon toiminta on päättynyt.

Syyskuussa seurakuntakodissa alkavat perheiden Jumalan kämmenellä -illat. Suunnitteilla ovat myös taaperokirkko, päiväkotivierailu, alue- ja diakoniatyön päivystys sekä alueen asukkaista muodostettavat toiminnan suunnitteluryhmät.

Kauppakeskus Klaavassa sijaitseva seurakuntakoti on vuokrattu seurakunnille viideksi vuodeksi. Sen saliin mahtuu 70 ihmistä, ja eteistä voi hyödyntää salin jatkeena. Isoihin tilaisuuksiin voidaan lainata myös viereen nousevan koulukeskuksen tiloja.

Vuoreksen kirkon rakentamisen on siirtymässä ainakin vuosikymmenen vaihteeseen. Lempäälän seurakunta on yhä mukana sen työryhmässä.

– Kiinteistöpuolella vapaaehtoinen yhteistyö on käynnistymässä naapurikuntien kanssa, valottaa kiinteistöpäällikkö **Pekka Niemi**.

Eva Wäljas, Asta Kettunen

Ellen Salokanto ja Karin Kautto sekä jo selin ennättänyt Ingrid Kautto puuhasiivat Vuoreksen uusissa tiloissa jo ensimmäisellä kokoontumiskerralla.

Herätys!

Missä Myötätuuli toimii nykyisin?

Myötätuuli eli Tampereen seurakuntien yhteinen vammaistyö on uudistunut ja saanut käyttöönsä uusia tiloja. Missä päin kaupunkia vammaistyö nyt toimii, johtava erityisdiakonian viranhaltija Liisa Hoikkanen?

– Vammaistyö on saanut uusia tiloja Iidesrannan seurakuntakodista, osoitteesta Iidesranta 5. Iidesranta on fyysisesti saatavutettava eli rakenteellisesti esteetön. Meillä on vihdoin sopiva kokoontumispaikka eri tavoin liikuntarajoitteisille ihmisille. Toimipiste soveltuu myös hyvin nuoriso- ja perhetyöhön.

– Varsinainen Myötätuuli sijaitsee edelleen Tammelantorin laidalla, osoitteessa Ilmarinkatu 10. Se toimii näkövammaistyön keskuksena.

Mitä uusia tuulia syksy tuo toimintaan?

– Toiminnan lähtökohtana on seurakuntien strategia ja sen kärkihanke, seurakuntalaisten olohuone. Tavoitteena on Myötätuulen ja Iidesrannan vahvistaminen kohtaamispaikoiksi, joihin on helppo tulla.

– Iidesrannassa kokoontuu jo vakiintuneita ryhmiä, kuten Aurinkoklubi tiistai-iltaisin sekä viittomakielinen perhekerho keskiviikkoisin. Tarkoituksena ei ole täyttää paikkoja toiminnalla heti aamusta iltaan, vaan nyt on mahdollisuus erilaisille kokeiluille ja uusille ryhmille.

– Esimerkiksi viittomakieliset ovat toivoneet paikkaa, jonne he voivat tulla päiväsaikaan tapaamaan toisiaan. Iidesrannassa on nyt mahdollisuus vapaamuotoiselle kohtaamiselle. Myös yhteisen vammaistyön toimisto sijaitsee Iidesrannassa, mikä helpottaa työn suunnittelua.

Kirsi Airikka

Myötätuuli:

- näkövammaiset syyskuusta lähtien to klo 13 ja pe klo 10–12
- kerran kuussa näkövammaisten miestenpiiri
- kerran kuussa viittomakielinen seurakuntapiiri
- näkö- ja kuulovammaisten diakonissan Helena Kuisman vastaanotto: ma klo 14–16, to ja pe klo 10–12

- kuurojen diakonissan Sirpa Toivon vastaanotto: ti klo 10–12 Myötätuullessa, ke klo 15–16 Iidesrannassa

– lasten olohuoneita ja rentoa höntsäilyä

Tampereen seurakuntien kerhotoiminta on säilyttänyt suosionsa kouluikäisten harrastusten joukossa. Kävijämäärissä on jopa lievää nousua parin viime vuoden aikana.

Viime vuonna Tampereen seurakunnilla oli tarjolla 128 kerhoa eri puolilla kaupunkia. Kerhoissa kävi yhteensä 1635 kouluikäistä eli 7–14 -vuotiasta lasta.

– Kerhot tarjoavat maksuttoman harrastuksen ja niihin voi tulla silloin kun huvittaa. Niissä on mielekästä puuhaa, yhdessäoloa, turvallinen ilmapiiri, kavereita ja aikuisen läsnäoloa. Ne tarjoavat myös onnistumisen elämyksiä, luettelee nuorisotyönohjaaja **Petri Ranta**, joka tekee kouluikäisten kerhotyötä Tampereen keskustassa.

– Avoimet toimintakerhot ovat lasten olohuoneita, jonne voi tulla pelailemaan, askartelemaan, viettämään aikaa kavereiden kanssa, hiljentymään ja tekemään läksyjä koulun jälkeen. Kerho tarjoaa myös välipalaa. Parhaina päivinä saattaa olla liki 50 kävijää, lisää nuorisotyönohjaaja **Ulla Keskinen** Aitolahden seurakunnasta.

Avoimia toimintakerhoja ovat muun muassa Aitolahden seurakunnassa toimivat Haavi, Nuotta ja Koho sekä keskustan Junnukapeli, joka kokoontuu keskiviikkoisin Aleksanterin kirkon yläkappelissa. Uutena lasten olohuoneena aloittaa KaMu-kerho, joka kokoontuu tiistaisin kello 14–16 seurakuntakoti Katariinassa Hatanpäällä.

Petri Rannan mukaan seurakunnan kerho tarjoaa lapselle vaihtoehdon, jossa tavoitteita ja aika-tauluja ei aseteta niin tiukasti kuin monessa muussa nykypäivän harrastuksessa. Monille riittää harrastukseksi kerho, joka kokoontuu kerran viikossa.

– Moni lapsi kaipaava liikuntaharrastusta, jossa voi höntsäillä ja pelata rennosti.

Kerho opettaa lapsille sosiaalisuutta, monia hyödyllisiä arkielämän taitoja, elämän pelisääntöjä, toisten huomioonottamista ja suvaitsevaisuutta.

Järjestöt ja koulut yhteistyössä

Aitolahdessa tehdään runsaasti yhteistyötä Tampereen koulutoimen kanssa, sillä Haavi-kerho, tanssi-kerho ja näytelmäkerho ovat Harrastava iltapäivä -hankkeen (HIP) kerhoja.

– Yhteistyö koulun ja opettajien kanssa on ollut hienoa sekä järkevää voimavarojen ja tiedotuksenkin kannalta. Lasten ja varsinkin poikien mukaan saaminen kerhoihin saattaa ennaltaehkäistä myös nuorten syrjäytymistä, pohtii Keskinen.

Myös Ranta kiittelee kouluyhteistyötä. Hänen ohjaamansa salibandykerhot saavat kokoontua Amurin koululla. Lisäksi Ranta toimii Amurissa koulukummina.

Kerhot ja partio muodostavat vahvan pohjan seurakuntien koulutyölle sekä leiritoiminnalle.

– Kun seurakunnan työntekijät tulevat tutuiksi lapsille jo koulussa ja kerhossa, saadaan porukkaa helpommin mukaan seurakunnan leireille. Tavoitteena on kulkea lasten rinnalla turvallisena ja luotettavana aikuisena lapsuudesta nuoruuteen, sanoo Ranta.

Kaupungin ohella yhteistyökumppaneiksi on saatu yhdistyksiä. Esimerkiksi keskustassa toimii radio-ohjattavien lennokkien rakennuskerho, joka toteutetaan yhdessä Tampereen RC-Lentäjät -yhdistyksen kanssa.

Kerho tarjoaa seurakuntayhteyden

Seurakunnan kerhojen erityispiirteenä on hartauden tai kirkkohetken järjestäminen jokaisena ko-

Juho Angervo (vas.) ja Atso Skogster ovat innokkaita salibandyn pelaajia. Molemmat ovat jo vuosia olleet mukana seurakuntien salibandykerhoissa, jotka kokoontuvat Amurin koululla.

koontumiskertana. Tuokiossa käydään läpi kirkkovuoden kulkua, luetaan raamatunkertomuksia, lauletaan hengellisiä lauluja ja rukoullaan yhdessä.

– Hengellisyydestä ei tingitä! Kerho on nuoren seurakunnan toimintaa ja hartaushetki on koululaisen seurakuntayhteys. Haaveena on, että kerhoissa kasvatettaisiin tulevia perusseurakuntalaisia, hymyilee Keskinen.

Tampereen seurakunnissa on noin 20 kerhotyötä tekevää nuorisotyönohjaajaa sekä 147 palkkio-toimista kerho-ohjaajaa. Kaikkiaan nuorisotyössä työskentelee 35 nuorisotyönohjaajaa.

Kerhotyöhön kaivataan vapaaehtoisia.

– Esimerkiksi Aitolahden toimintakerhoihin on etsitty mummo- ja pappaikäisiä ihmisiä puuhailemaan koululaisten kanssa.

Kokkikerhot olisivat suosittuja, mutta uutta vetäjää emme ole vielä löytäneet edellisen tilalle, kertoo Ulla Keskinen.

Kirsi Airikka

Katso kerhot ja kokoontumisajat: www.trevlut.net
www.tampereenseurakunnat.fi/koululaiset

Kerhoissa on hauskaa tekemistä

Kerhoissa on aina hauskaa tekemistä, eikä tarvitse olla yksin kotona iltapäivällä. Olen saanut myös uusia kavereita, kertoo Atalassa asuva 9-vuotias **Tiina Seppänen**, joka haluaa rohkaista tamperelaisia lapsia mukaan seurakunnan kerhoihin.

Tiina on todellinen Aitolahden seurakunnan kerhoaktiivi, joka viime lukukaudella osallistui Haavi-kerhoon ja tanssi-kerhoon sekä lauloi Aitotaito-lapsikuorossa.

Aitolahden seurakuntakodissa kokoontuva Haavi on avoin toimintakerho ja lasten olohuone, jossa koululaiset voivat viettää aikaa yhdessä, pelailla, piirtää, askarrella ja tehdä läksyjä. Jokaiseen kerhoiltpäivään kuuluu myös kirkkohetki eli hartaus sekä välipala.

Atalan koululla kokoontuva tanssi-kerho on koulun ja seurakunnan yhteistä harrastava iltapäivä -toimintaa.

Tiinan vanhemmat ovat olleet tyytyväisiä seurakunnan kerhotarjontaan.

– Varsinkin kolmasluokkalaiselle yksin vietetty iltapäivä kotona tuntui pitkältä. Kerhoissa riittää kavereita ja tekemistä. On myös hyvä, että kerhot sijaitsevat lähellä kotia, kertoo Tiinan äiti **Mirva Seppänen**.

– Tänä syksynä haluaisin mennä ainakin Haavi-kerhoon ja tanssi-kerhoon, suunnittelee Tiina.

– Koulun lukujärjestys lopulta ratkaisee viikko-ohjelman, lisää Tiinan äiti.

Salibandya ja kokkausta

12-vuotias **Atso Skogster** ja 8-vuotias **Juho Angervo** ovat innokkaita salibandyn pelaajia. Molemmat ovat jo vuosia olleet mukana Tuomiokirkkoseurakunnan ja Pyynikin seurakunnan yhteisissä salibandykerhoissa, jotka kokoontuvat Amurin koululla. Atso käy 10–14-vuotiaiden kerhossa ja Juho 7–9-vuotiaiden ryhmässä.

– On tosi kivaa pelata salibandya, tiivistää Atso, ja Juho on samaa mieltä.

Kerhon aluksi pidetään hartaushetki ja vaihdetaan kuulumisia. Sen jälkeen pelataan.

Atson äiti **Inkeri Skogster** ja Juhon äiti **Tuuli Muraja** ovat iloisia, että seurakunnan kerho ei ole tehotoimintaa, jossa pelattaisiin liian tosissaan ja valmennettaisiin ottaen rypyssä. Tärkeintä kerhossa on rento pelailu ja yhdessäolo.

– Monet vanhemmat kaipaavat lapsilleen liikuntakerhoja, joissa ei edetä liian nopeasti eikä tavoitteita aseteta liian tiukoiksi, pohtii Inkeri Skogster.

Atso käy myös kokkikerhossa, joka kokoontuu Seurakuntien talossa.

– Olemme tehneet mokkapaloja, pitsaa, pullaa ja jotain keittoja. On hauskaa, että saamme syödä kerhossa tehdyt ruuat itse. Usein kerhosta saa viedä myös maistaisia kotiväelle, kertoo Atso.

Juho käy salibandykerhon lisäksi partiota, jossa hän on viihtynyt hyvin. Poi-

Haavi-kerhossa hauskinda on askartelu, miettii Tiina Seppänen ja näyttää kerhossa tekemäänsä avaimenperää. Myös vanhemmat ovat saaneet lahjoiksi tyttärensä kerhoaskarteluita.

– Hartaushetki tuo hengellisyyden luontevasti lasten elämään ja arkeen. Se voi toimia myös linkkinä seurakuntayhteyteen.

Kirsi Airikka

ka kuuluu Pyynikin seurakunnan Erä-pojat -lippukuntaan.

Tampereella on hyvät harrastusmahdollisuudet ja paljon tarjontaa kouluikäisille lapsille. Molemmat äidit arvostavat seurakuntien kerhoissa rentoa ilmapiiriä, maksuttomuutta ja sitä, että harrastus on lähellä kotia.

Tuuli Murajan mielestä hartaus tekee seurakunnan kerhoista erityisen.

Usko tuo kiirettä elämäsi?

Viime aikoina iltalukemistooni on kuulunut Carl Honorén kirja Slow – Elä hitaammin! Manifesti verkaisen elämän puolesta. Olen luenut kirjaa sen henkeen sopivalta tyyllillä; hitaasti ajatuksen kanssa, vain pari sivua illassa. Kirjan aihe on kiinnostava. Usein sanon aamen Honorén huomioihin kulttuuristamme. Hänen mukaansa kiireestä on tullut meitä kuluttava, pahoinvointia lisäävä asia.

Kirjan alussa Honoré pohtii syitä siihen, että kiire on hiipinyt osaksi arkeamme. Länsimaisen lineaarisen aikakäsityksen (eli ajalla on alku ja loppu) Honoré näkee yhdeksi syylliseksi. Kiireen edistäjiin liitetään myös kristillisyyt: ”Kristinusko on vielä lisännyt paineita käyttää jokainen hetki hyödyllisesti.” Tätä väitetä olen jäänyt pohdiskelemaan. Liisääkö usko paineita arkeeni? Toisaalta Raamatussa kehote-

taan rentoon elämään, ottamaan rauhallisesti ja olemaan huolehtimatta. Toisaalta varsinkin Uuden testamentin lopussa on kiireen tuntua: Jeesus on mahdollisesti tulossa pian, ja evankeliumia on vietävä vauhdilla eteenpäin. Myöhemmin Honoré toteaa kirjassaan hengellisyysyden olevan lähtökohtaisesti hidasta. Olen samaa mieltä. Silti jään mietiskelemään, tuoko usko kiirettä elämäni vai auttaako se päästämään irti.

Ravinnoksi

KULUVAN VUODEN AIKANA tällä palstalla ihmetellään erilaisia ruokaan ja kristilliseen uskoon liittyviä ilmiöitä.

MARTTA – RUUANLAIITAJA

Raamatussa vieraidensa hyväksi touhuava Martta saa Jeesukselta moitteita. Jeesusta hiljaa kuunteleva Maria taas sai kehuja. Jeesuksen ajan perheenemännän velvollisuuksiin kuului ainakin viljan jauhaminen jauhinkivillä, leipominen, pyykinpesu, ruoan laittaminen, langan kehrääminen ja keit-

tiöpuutarhan hoito. Martta hoiti oman velvollisuutensa palvelemalla vieraitaan. Alkuteksti käyttää palvelemisesta nykyseurakunnassakin käytössä olevaa sanaa diakonia. Seurakunnassa, yhteiskunnassa ja perheessä on lukemattomia tehtäviä, joilla palvelaan toisia. Ju-

malanpalveluksessa huomio kohdistuu pappiin ja kanttoriin, mutta paljon messun eteen tekee töitä myös suntio. Se työ on näkymättömämpää. Diakoniaa, aitoa palvelua, ei välttämättä huomaa ennen kuin palvelu joskus jää saamatta. Miksi Jeesus kuitenkin nuhteli Marttaa, vaikka tämä teki hyvää työtä? Jos Martta ei olisi häärännyt, olisi Jeesus ehkä jäänyt ilman illallista. Palveleminen on hyväksi, mutta tarvitaan joutilaisuuttakin. Jumalan kuunteleminen, Raamatun sanojen mietiskeleminen ja rukoileminen hiljaisuudessa on myös tarpeen. Jumalan ääni kun hukkuu niin helposti arkisen touhuamisen meteliin.

Veikko Mäkipää noutaa lautasellisen Tesoman työttömien ja vanhusten ruokailussa. Keittiössä hääää Susanna Hiltunen.

Hannu Jukola

Tulevat pyhät

2.9. Lähimmäinen

Jeesus katseli kolehtiaan tuovia ihmisiä (aika röyhkeää muuten, minusta ainakin on kiusallista, jos joku kurkkii, paljonko haaviin panen). Eräs nainen laittoi kaksi pientä lanttia. Mitätön summa, mutta Jeesus huomasi naisen anteliaisuuden. Omasta luopuminen lähimmäisen hyväksi on maininnan arvoinen asia – niin on myös moni muu pieni asia. Elämässä pieniä asioita tulee ja menee. Huomaankohan lainkaan, mitkä ovat tärkeitä? (Mark. 12: 41–44)

9.9. Kiitollisuus

Taivas ei ole vakaville, paikallaan pysyville, happamille ja elämään rutinoituneille. Niin se Jeesus väittää. Tämänkin päivän evankeliumissa Hän puhuu lapsenmielisistä (Matt. 11: 25–30). Kirkossa on usein hankala olla noiden taivaan valtakunnan ensisijaisten kansalaisten kanssa. Missä on mennyt vikaan? Mitähän voitaisiin tehdä toisin?

Helmi

Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämettäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.

(Matt.11:28–30)

Tarton Paavalin kirjakaupasta voi löytää lohdutuksen

Iron suurin kristillinen kirjakauppa täytti keväällä kymmenen vuotta. Tarton Paavalin seurakunnan kirkkoherra Joel Luhamets kertoo saaneensa sysäyksen kaupan perustamiseen Puolasassa, jossa hän näki vastaavanlaisia liikkeitä kymmenenkin vieritysten. Tarton Paavalin kirkon eteistilaan avatulle erikoisliikkeelle oli tarvetta, sillä kristillisen kirjallisuuden saatavuus Virossa oli tuolloin hyvin rajoitettua. – Markkinat olivat pienet eivätkä tavalliset kirjakaupat mielellään ottaneet uskonnollisuuteen liittyviä kirjoja myyntiin. Kristilliset teokset olivat hyllyllä sekaisin horoskooppikirjojen ja kaiken sorttisen henkisen kirjallisuuden kanssa. Kauppa kirkon eteisessä alkoi kukoistaa. Vuonna 2005 se paloi tuhopoltossa, mutta lahjoitusten avulla vahingot saatiin korvattua. Vuosien kuluessa myyntitila ja va-

likoimat ovat laajentuneet. Tärkein myyntiartikkeli on ollut alusta asti Raamattu. Kirjojen ohella myös koristesineet, kirkolliset asut, musiikki ja ehtoollisleipä muodostavat merkittävän osan myynnistä. – Viron koko evankelis-luterilainen kirkko syö samaa, meiltä ostettua ehtoollisleipää. Myymme myös paljon rukoushelmiä, kynttilöitä, ristejä ja enkelikoristeita. Luhametsin mielestä esimerkiksi rukoushelimillä ja muilla kristinuskon tunnuksilla on kristillisyyttä vahvistava merkitys. – On surullista, kuinka kristillisuus häviää ympäriltämme. Mikä on poissa silmistä, on poissa sydämeistä. Esimerkiksi ristinmerkin tekeminen on tänä päivänä harvinaista. Kristinuskoon kuuluvat symbolit voivat vaikuttaa kristillisyyden ilmenemiseen monella muullakin tavoin. Kirjakaupan johtajan Merike

Uudamin mukaan ostoksilla kävijöistä iso joukko on kanta-asiakkaita. Sosiaalinen kanssakäyminen tutun asiakaskunnan kanssa on oleellinen osa Uudamin ja kirjakaupan myyjä Merike Tammin työtä. – Asiakkaille on tärkeää saada puhua mieltään painavista asioista. Me olemme kuin sielunhoitajia – kuuntelemme asiakasta ja etsimme hänelle lohtua tuovaa kirjallisuutta. Kiitolliset lukijat löytävät kaupasta teoksia, joita ei muualla myydä. – Yhteiskuntamme on orientoitunut rahalle, mutta ihmiset janoavat hengenravintoa. Kristillisestä kirjallisuudesta jokainen voi saada aineksia henkiseen tutkiskeluun.

Katri Sipilä

Kirjoittaja on Virossa asunut vapaa toimittaja.

Myyjä Merike Tamm (vas.), kirjakaupan johtaja Merike Uudam ja kirkkoherra Joel Luhamets kirjojen äärellä Eliel Saarisen suunnitteleman Tarton Paavalin kirkon tiloissa.

Ota onkeesi

Harjun Nuorten Kuoro etsii uusia laulajia

Harjun Nuorten Kuoro on tarkoitettu rippikoulun käyneille nuorille ja nuorille aikuisille tytöille ja pojille, naisille ja miehille.

Kuoro harjoittelee torstaisin 6. syyskuuta alkaen kello 17–18.30 Pispalan kirkossa. Koelaulut ovat jo huomenna torstaina 30. elokuuta kello 17–19 samassa paikassa.

Kuoron ohjelmistossa on monenlaista musiikkia, se vaihtelee svengaavasta eteläafrikkalaisesta

moniäänisestä laulusta ja bändin vahvistamasta gospelista klassiseen kirkkomusiikkiin ja yksiaäniseen gregoriaaniseen kirkkolauluun.

Lisätietoa saa numerosta 040 804 8518.

Harjun nuorten kuoroa johtaa kanttori Janne Salmenkangas.

Uusi raamatunkäännös valmiina

Raamattu Kansalle -hanke on saanut valmiiksi uuden suomenkielisen raamatunkäännöksen. Raamattujen lähettäminen ennakkotilaajille alkoi elokuun alussa.

Hankkeen toteuttaja on 25 vuotta sitten perustettu yhteiskristillinen Raamattu Kansalle -yhdistys.

Sen tarkoituksena on ollut tehdä alkuteksteille mahdollisimman uskollinen käännös Raamatun alkuteksteistä, hepreasta ja kreikasta.

Uusi käännös nousi tyytymättömyydestä vuoden 1992 käännöstyöhön. Tunnustustenvälinen

hanke on toteutettu pääosin talokootyönä, ja siinä on ollut mukana eri kirkkoihin ja seurakuntiin kuuluvia asiantuntijoita.

Lisätietoa: www.raamattukansalle.fi

Piilo Siivert

Konserttitarjotin

Vanessa Briceno

Elina Vettenranta, Maailma on kaunis -kirkkokonsertti

su 2.9. klo 18
Viinikan kirkko
Elina Vettenranta, pianistina Saku Järvinen
Ohjelma 5 €.

Lounasmusiikkia Aleksanterin kirkossa

ke 5.9. klo 12
Aleksanterin kirkko
Pekka Haahti, sello
Vapaa pääsy

Sana Soi – laulun ja sanan ilta

su 9.9. klo 18
Finlaysonin kirkko
sopraano Marita Koskinen, perheterapeutti Saara Kinnunen
pastori Marita Hakala, juonto Sointu Lanki ja Pertti Kallio
säestäjä Maila Böhm
Tule yhdessä laulamaan, kuulemaan ja kokemaan!

Duane Large soittaa Vanhan kirkon konsertissa 29.8. kitaraa ja mandoliinia. Hänen edellinen esiintymisensä oli Italian Trepuzzissa, ja lokakuussa on vuorossa Newark Yhdysvalloissa.

Romantiikan ajan musiikkia 1800-luvun kitaroilla, mandoliinilla ja viululla

ke 29.8. klo 19
Vanha kirkko
Marko Jousto, Duane Large, Pessi Jousto ja Roope Jokinen
Vapaa pääsy

 Liikuntarajoitteiset
 Kuulokojeet

Opiskelijat piipahtelevat Vanhan kirkon iltapäivissä

Tampereen Musiikkiakatemia järjestää syksyn aikana noin vartin kestäviä tiistai-päivän lounasmusiikkia Keskustorin Vanhassa kirkossa. Ensimmäinen vartti on 11. syyskuuta.

– PIIPAHDUS on lounasmusiikkisarjan tapainen, joka toinen tiistai tapahtuva lyhyt musiikkituokio, jossa kuullaan myös aina yksi Raamatun psalmi laulettuna tai luettuna, selventää urkulehtori Anne Nietosvaara.

Musiikkia esittävät ainakin Tampereen ammattikorkeakoulun musiikin yksikön sekä konservatorion opiskelijat, mutta mahdolli-

sesti myös opettajat. Ohjelmiston on tarkoitus olla mahdollisimman monipuolista. Valikoimassa on ainakin laulua, gospelia ja bändejä sekä soitin- ja kuoromusiikkia.

– Kirkkomusiikinopiskelijoita kuullaan usein, koska käytämme Vanhan kirkon urkuparvea viikoittain opetukseenkin, mutta myös muita ammattiopiskelijoita on tarkoitus innostaa mukaan piipahtelemaan, Nietosvaara kertoo.

Musiikkihetki joko juonnetaan parilla sanalla tai tehdään käsiohjelma.

– Kaikilla kansalaisilla on tietysti vapaa pääsy kirkkoon hetkeksi huoahdamaan torin tohinasta. Tokokuulla mietin, että opiskelijoille olisi mukava tarjota kirkossa hiukan useammin pieniä mahdollisuuksia soitella ja lauleskella kenties kaupunkilaisten iloksi ja ainakin oman kokemuksen kartuttamiseksi.

– Kaunis kirkko keskellä kylää, hyvät instrumentit ja lahjakkaita muusikkoja Tampere tulvillaan, Nietosvaara iloitsee.

Musiikkituokio ja päivän psalmi Vanhassa kirkossa kello 12.00 jona toinen tiistai 11.9., 25.9., 9.10., 23.10., 6.11., 20.11. ja 4.12.

Justi Pyyssalo

Vanhassa kirkossa harjoittelee joukko Tampereen Musiikkiakatemia kirkkomusiikin opiskelijoita ja opettajia.

Tommi Umanen

Kuolemassa putoamme Jumalan syliin

Toivon sanoma lohduttaa kuolemaa surevia omaisia. Vainajat ovat menneet edellä odottamaan meitä tulevassa elämässä. Rakkaus jää elämään, se ei ole koskaan turhaa.

Avuttomuutta kuoleman edessä

Ainoa varma asia elämässä on, että jokainen meistä kuolee kerran. Silti kuolema on kielletty puheenaihe, josta vaietaan.

Kuolema on siirtynyt laitoksiin. Enää ei kuolla kotona, mikä vaikuttaa suhtautumiseemme kuolemaan ja kuoleviin. Kuoleman äärellä ihmiset tuntevat avuttomuutta, he eivät tiedä miten pitäisi käyttäytyä ja mitä sanoa kuolevalle ja omaisille.

Lavrenchukin perhe tarjoaa heprealaista ja hengellistä

Lavrenchukin musiikkiperhe asuu Liperissä, Pohjois-Karjalassa. He tekevät viikoittain konsertti-matkoja seurakuntiin ympäri Suomen ja ulkomaillekin. Tampereella heidän musiikistaan saadaan nauttia Perhemissio-konsertissa sunnuntaina 9. syyskuuta kello 17 alkaen Teiskon kirkossa. Perhe on jul-

Lavrenchukin perhe esiintyy osoitteessa Teiskon kirkkotie 114. Kuvassa Alona, Igor, Nastja sekä Seva.

kaissut sekä klassista instrumentaalimusiikkia että hengellisiä lauluja sisältäviä levyjä. Teiskossa ohjelma koostuu klassisesta heprealaisesta ja hengellisestä musiikista.

Isä **Igor Lavrenchuk** on harmonikan soiton ammattilainen ja orkesterin johtaja. Äiti **Svetlana** soittaa pianoa ja toimii kuoronjohtajana. Perheeseen kuuluu kaksi poikaa ja neljä tyttöä. Lapsista kolme vanhinta esiintyvät myös konserteissa. Vanhin poika **Seva** soittaa trumpettia ja opiskelee Joensuun konservatoriossa. Tytöt **Nastja** ja **Alona** laulavat tasokkaasti ja ovat

jo aloittaneet erikoistumisen omiin instrumentteihinsa.

Laaja ohjelmisto antaa perheelle mahdollisuuden valita konsertteihin erilaisia kokoonpanoja ja monipuolisia kappaleita.

Duetoissa Nastja ja Alona laulavat hengellisiä kappaleita muun perheen säestyksellä suomeksi, ruotsiksi, hepreaksi ja venäjäksi. Triossa Seva, Svetlana ja Igor esittävät juhlovaa klassista instrumentaalimusiikkia.

Lisätietoa perheestä: www.lavr.fi

Surevaa kohdatessa tunnetaan epävarmuutta siitä, mitä hänelle osaa sanoa, mutta kannattaa olla normaalisti oma itsensä. Surevaa kuunnellaan, jos hän haluaa puhua, ja käytännön apua voi tarjota, jos sitä tarvitaan, neuvoo kirkkoherra Helena Castrén. Nokialla syntynyt Castrén asuu nyt Puumalassa.

– Kuolema tapahtuu nykyisin poissa silmistä, sairaaloissa. Elämme ikuisen nuoruuden yhteiskunnassa, missä vanheneminen, heikkous ja sairaus kielletään. Kuolema merkitsee tappiota lääketieteelle, kirkkoherra **Helena Castrén** miettii.

– Kaikki lääkärit eivät mielellään käy kuolevan huoneessa, koska heidät on koulutettu toimimaan elämän puolesta. Joskus vain laitospulaiset jäävät kuolevan lähelle.

– Kuolevan äärellä kaikki joutuvat sietämään avuttomuutta, koska kuolema on tuntematon. Kuoleman mahan koetaan elämän vastakohdaksi ja sen välttely on osittain elämää suojaavaakin, joten siitä ei voi syyttää ihmisiä.

Toimissaan sairaalateologina Castrén kohtasi kuolevia.

– Huomasin, että ne ihmiset, jotka uskalsivat elää, uskalsivat myös kuolla. Pihtaajalle kuolema tuntui katkerimmalta. Kuolemasta pitää voida puhua. Omaisilla lohduttaa tieto, että rakkaus ei ole turhaa, se jää elämään ja tuo toivoa.

Omaisten on vaikea myöntää toivovansa, että sairras pääsisi jo pois, sillä tämä aiheuttaa syyllisyyttä. Toisaalta pitkän sairauden aikana kasvetaan kohtaamaan kuolema, joka lopettaa kivut.

– Kuoleman lähellä omaiselle voi nousta mieleen vanhat surut. Jos vaikka avioeroa ei ole osattu surra, omaisen kuolema koetaan raskaana. Nuori voi itkeä mummon hautajaisissa katkennutta ihmishuhdettaan, Castrén sanoo.

Hautajaiset hoitavat jälkeen jääneitä

Hautajaiset kirkossa ovat jumalanpalvelus ja arvokas tilaisuus, jossa kunnioitetaan vainajan muistoa. Silti arvokkuus ei tarkoita pönäkkyyttä ja jäykkyyttä. Castrén rohkaisee omaisia järjestämään oman näköiset hautajaiset, joihin voi tulla jotain yllätyksellistäkin.

Suomalaiset kunnioittavat lakia ja perinteitä ja kysyvät: mitä pitää tehdä? Mielummin voi kysyä: mitä saa tehdä?

Omaisat saavat miettiä, mikä hoitaa heitä eniten. On heidän päätettävissään, halutaanko järjestää pienet vai isot hautajaiset. Jos omaiset haluavat itse leipoa, niin voi tehdä. Jos tuntee olevansa liian väsynyt, saa ostaa palvelut valmiina.

Arkun kantajia tarvitaan jo eläessä

Pirkko Lahti on sanonut, että jokaisella pitää olla ne kuusi arkun

kantajaa jo elämänsä aikana. Kun miehiä pyydettiin kirjoittamaan paperille kuusi läheisen ihmisen nimeä, monet kirjoittivat vain yhden, eli vaimonsa nimen.

Elämää ei voi rakentaa vain yhden ihmissuhteen varaan. Verkostoa tarvitaan, kun tapahtuu jotain järkyttävää.

Naisetkin voivat kantaa arkkua, vaikka se on harvinaista. Castrén muistaa hautajaiset, joissa 20-vuotias tytär halusi kantaa äitiään.

– Liikutuin kun ajattelin, että äiti on kantanut lastaan pieneenä ja nyt tytär kantaa äidin Jeesuksen syliin.

Naiset osaavat surunkin tullessa puhua, miehet mieluummin toimivat, kantavat arkkua tai peittävät haudan. On luonnollista, että hautajaisissa itketään ja miehetkin uskaltaavat itkeä.

Vielä 60-luvulla naiset käyttivät suruhuntua, joka peitti kasvot ennen hautajaisia ja käännettiin taakse hautajaisissa. Castrén toivoo sen paluuta.

– Suruhuntu kertoo: lähesty minua varoen. Vaikka vaatteilla ei surra, ne viestivät ympäristölle suruajasta.

Castrén kehottaa kuoleman kohdatessa hakemaan apua seurakunnasta, josta löytyy surutyön osaamista. Kirkkoherranviraston työntekijät, diakonit ja papit auttavat, kun heidän puoleensa osataan kääntyä. Sairaalapappi ja sururyhmä tukevat myös surevaa.

Suomalainen haluaa tulla toimeen itseksensä, mutta sururyhmään meneminen on vahvuuden merkki, ei heikkouden.

Taskukokoinen lohtukirja

Puumalan kirkkoherra **Helena Castrén** kirjoitti *Surukodin kirjan*, jota seurakunnissa jaetaan vainajan omaisille, ja sitä voi ostaa myös kirjakaupoista. Siinä hän antaa neuvoja hautajaisten ja muistotilaisuuden järjestämisestä.

Pirjo Lääperi

Pirjo Lääperi

Pappikin pelkää läheisten menettämistä

Vaikka pappi on ”kuoleman ammattilainen”, Castrén myöntää pelkäävänsä läheisten menettämistä. Hän oli vain kymmenvuotias, kun hänen isänsä kuoli. Hän on työstänyt asiaa koko ikänsä.

– Haen kristinuskosta toivoa. Kuolema on majesteetti. Jos elämä ajatellaan viivana, mietin, miten haluan viettää tämän pätkän rajallisuuden ja arvaamattomuuden äärellä.

– Pappikaa ei totu kuoleman kohtaamiseen työssään. Itse en haluaisi kuolla vielä. Toivon, että saan valmistautua kuolemaan ja ehdin jättää hyvästejä omaisille, Castrén pohtii.

Mitä tapahtuu kuoleman jälkeen?

– Se on vaikea kysymys. Kasteessa lapsen rintaan piirretään ristin merkki, joka kuvaa armahdusta. Hiekkaristi arkulla tarkoittaa syntien anteeksi antamista. Ihmisen elämä alkaa sylissä ja kuolemassa putoamme Jumalan syliin. Jeesuksen risti on rakkauden suurin ilmentymä, eikä rakkaus koskaan häviä.

– Tuomion antaminen on Jumalan tehtävä, ei papin. Minua ärsyttää se, että papin pitäisi selittää asiat tyhjäksi, sillä Jumala on salaisuus. Meillä on rukouksen silta hänen luokseen, Castrén lopettaa.

Castrén korostaa pienten yksityiskohtien merkitystä; niillä luodaan oman näköiset hautajaiset. Kirkossa soitetaan arvokasta musiikkia, mutta muistotilaisuudessa voi soida vainajan mielimusiikki. Vainajasta voidaan laittaa eri pöytiin erilaisia kuvia tai tuoda esille vaikka vainajan tekemiä käsitöitä.

Muistotilaisuuden jälkeen tulee tyhjyyden tunne, kun läheinen on lopullisesti poissa viereltä. Sururyhmään osallistuminen voi helpottaa paluuta arkeen.

Kirjassaan Castrén kulkee surevan rinnalla lempeästi lohduttaen. Hän teki psykoterapeutin lopputyönsä hyvästijätön riiteistä kriiseissä ja traumojen hoidossa.

Suru väsyttää, mutta paluu arjen askareisiin auttaa toipumisessa. Suru vaatii aikansa, ja sen jälkeen alkaa suuntautuminen tulevaisuuteen muuttuneessa tilanteessa.

Radio, tv ja netti

Kuuntele Tuomiokirkon jumalanpalvelus kotisohvaltasi

Tampereen tuomiokirkon jumalanpalvelus lähetetään suorana lähetyksenä sunnuntaisin kello 10 Radio Moreenissa taajuudella 98,4 MHz.

Pisarassa kuljetaan Aurajoen varrella

Pisara-ohjelmia esitetään Yleisradion TV1 -kanavalla lauantaisin kello 11.05 ja uusintana maanantaina kello 14.55.

Milla Mäkitalo kulkee Aurajoen varrella 1. syyskuuta: *”Eläimiltä voi oppia läsnäoloa, pyyteettömyyttä ja armollisuutta.”* (Jes. 65:17)
Tiina Hallikainen, kirkon jäsen on vuorossa 8. syyskuuta: *”On toivoa antavaa, että on olemassa paikkoja – kirkkoja – joihin voi py-sähtyä.”* (Ef.4: 2-7,16)

Seurakunnat myös Facebookissa ja Twitterissä

Facebookista, www.facebook.com/tampereenseurakunnat, ja Twitteristä, <http://twitter.com/TampereEvlSrkt>, löytyy menovinkkejä ja uutisia Tampereen seurakuntien tapahtumista.

Kriisiin apua puhelimella ja netissä

Nettipappipalvelussa voit keskustella papin kanssa verkossa sinulle tärkeästä asiasta. Pappia sitoo vaitiolovelvollisuus ja keskustelu on luottamuksellista. Kirkon valtakunnallinen nettipappipalvelu löytyy osoitteella nettipappi.fi.

Kirkon ylläpitämän Palvelevan puhelimen numerot ovat 01019-0071 suomenkielisille ja 01019-0072 ruotsinkielisille.

Tukea tarjoavat myös www.facebook.com/kirkkosuomessa ja verkkoauttaminen.fi sekä koululaisia auttavat tekstaritupu.net ja nettitupu.fi.

Tampereen seurakunnat tarjoaa monenlaista apua elämän vaikeuksissa. Ohjeita tuen pariin löytämiseksi on koottu sivulle www.tampereenseurakunnat.fi/tukea_ja_apua.

Suvisaura-puhe aiheena Kirkonkellarissa

Vapaaehtoisvoimin toimiva verkkolehti *Kirkonkellari* julkaisee kirjoituksia kirkosta, yhteiskunnasta, kulttuurista ja politiikasta. Aiheena on muun muassa Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Revon** puhe Suviseuroilla.

– Piispan käytös oli poikkeavaa ja aiheutti hämmennystä. Myös oma kokemukseni oli hämmäntävä. Ehkä ymmärrän piispa Revon ja myös **Irja Askolan** ja **Tapio Luoman** motiivit toimia kuten he olivat päättäneet toimia, pohtii haastattelussa vanhoillislestadiolaisten pääsihteeri **Tuomas Hänninen**.

– Vanhoillislestadiolaisen uskon ja luterilaisen kirkon opin välinen ristiriita tuli näkyväksi ja alkoi ahdistaa, kirjoittaa puolestaan toimituspäällikkö, pastori **Mikko Sulander** Hämeenlinnasta pääkirjoituksessaan.

Kirkonkellarin seuraavassa, 30. elokuuta ilmestyvässä numerossa pohditaan, mikä tekee Raamatun teksteistä pyhiä. Verkkolehti ilmestyy syksyllä kahden viikon välein.

<http://kirkonkellari.fi>

Helsingin piispa Irja Askola, Tampereen hiippakunnan piispa Matti Repo, Suviseurojen päätoimikunnan puheenjohtaja Jukka Palola ja Suomen Rauhanyhdistysten keskusyhdistyksen puheenjohtaja Olavi Voittonen valmistautuvat Suviseurojen avajaistilaisuuteen.

Rippileirillä

Nor

Hassuja tutustumisleikkejä: ponileikkiä ja Huugi guugia.

North Yorkshiren valloittajat kokivat rankan mu

Viime syksynä pääosin vuonna 1997 syntyneille nuorille selvisi, mille kesän 2012 rippileirille kukin oli päässyt. Yksi vaihtoehdoista oli kansainvälinen leiri numero 61 Englannin Yorkshiressä.

Se toteutettiin yhteistyössä Manchesterin ja Tampereen seurakuntien välillä. Muutamana aiempaan vuonna brittiryhmiä on tullut Tampereelle kansainväliselle leirille, mutta ensimmäistä kertaa Suomesta lähti porukka Englantiin.

Sekä suomalaiset että englantilaiset järjestivät ennakkotapaamisensa omissa maissaan. Suomalaisryhmällä niitä oli tammikuusta toukokuuhun. Ohjelmaan sisältyi myös viikonloppuleiri.

Englantiin lähti seurakuntien oppilaitospastori **Risto Korhosen** ja musiikkisihteeri **Petra Perttulan** johdolla 25 leiriläistä ja kuusi isosta. Brittejä (kolme leiriläistä ja neljä isosta) puolestaan johtivat Manchesterin hiippakunnan nuorisotyön sihteeri **Susie Mapledoram** ja Middletonin piispa **Mark Davies**.

Maanantai 23.7.

Seikkailumme alkoi, kun bussi lähti kello 5 Tampereelta. Monet olivat heränneet jo kello 3, mutta joukossa taisi olla muutama samoilla silmillä reissuun lähtenyt. Ilmassa oli "lievää" väsymystä ja matkajännitystä.

Manchesterissa meitä vastasivat Susie, hänen esimiehensä **Maurice Smith** ja hiippakunta-toimiston työntekijöitä. Ihmetystä herätti kuskien paikka "väärällä puolella".

Tie kapeni ja kapeni, mitä lähemmäs Kettlewelliä pääsimme. Vastaantulevien autojen piti väistää bussimme kohdalla.

Scargill Houseen majoituimme brittitiimin opastuksella, ja pelasimme jalkapalloa brittinuorten kanssa. Söimme herkullisia brittiruokia. Illalla kuulumme Scargill Housen säännöistä. Päätimme rankan reissupäivämme iltahartauteen kauniissa kappelissa.

Tiistai 24.7.

Opiskelu pääsi hyvään vauhtiin aamujumiksen myötä. Teemana oli ensimmäinen adventti ja *Hoosian-na*. Scargill Housen kappeli on hieno ja harras paikka, joka puhuttelee yksinkertaisella kauneudellaan.

Pikkusten lähtiessä oppitunneille isokset tekivät yhdessä britti- junior leadereiden kanssa ensimmäistä iltaohjelmaa. Rohkaistuimme puhumaan ihan sujuvaa englantia. Brittiläinen vieraanvieraisuus ja ystävällisyys tekivät syvän vaikutuksen.

Iltapäivällä pelasimme tiukan futismatsin brittien kanssa, sitten suomalaista tikkaa. Taistelun päätyttyä aloimme lukea yhdessä Markuksen evankeliumia, sekä suomeksi että englanniksi. Teen jälkeen leiriläiset menivät Raamattuaiheiselle oppikselle.

Lauloimme lauluja *Elämän siiville* -kirjasta sekä suomalaisista lauluista käännettyjä englantinkielisiä lauluja. Kappelissa hiljennymme kuuntelemaan tarinaa Vanhan testamentin Joosefista.

Kuten vetäjiemme Facebook-päivityksistä voi päätellä, leirimme on sujunut aivan mahtavasti: "...Olemme Hyvyyden Voiman ihmeellisessä suojassa. Tästä on hyvä jatkaa..."

"...Leiriläiset keskusteleivat ilta-päivän viimeisellä oppitunnilla aiheesta Raamattu (sic!) niin, ettei ehditä käydä edes läpi koko asiaa. Kaikki huolehtivat toisistaan ja lähtevät mukaan kaikkeen...Mitä näille enää taivaasta opettaa, meidän ollaan jo täällä!"

Keskiviikko 25.7.

Jumiksessa lauloimme tuttuja suomalaisia ja englantilaisia jouluvirsiä. Leiriläisten singotessa Jeesus-oppitunnille isokset suunnittelivat illan Suomi ja Tampere -showta.

Showssa esiteltiin suomalaisia kulttuuria, Tamperetta ja tarjottiin perinneruokia kuten mämmiä, Fazerin Sinistä ja salmiakkia.

Jossu ampui Vihaista Lintua Liisan ja Jackin avustuksella viimeisessä leiriolympialaislajissa.

Brittiyleisö nauroi katketakseen sketseillemme. Sen sijaan mämmi ja salmiakki eivät tehneet oikein kauppaansa – mistähän syystä?

Loppuhuipennukseksi tanssimme koko porukalla letkajenkkaa. Fiilis oli mahtava!

Ilta jatkui rockpitoisella jammailulla. Iltakaakon jälkeen hiljennymme jälleen kuuntelemaan Joosefin tarinaa.

Torstai 26.7.

Aamujumiksen aiheena oli pitkäperjantai, Good Friday. Mieliliimme painuneen saarnan, pitkäperjantain laulujen ja muiden jumiksen osien jälkeen leiriläiset opiskelivat sakramenteista ja Pyhästä Hengestä.

Lounaan jälkeen jatkoimme leiriolympialaisia, lajina tällä kertaa sanaleikki, jossa piti muodostaa sanasta EVANKELIUMI mahdollisimman monta sanaa suomeksi ja englanniksi. Markuksen ryhmä selvisi voittajaksi. Olympialaisten jälkeen hiljennymme lukemaan

Markuksen evankeliumia. Iltapäivän oppitunneilla keskustelimme eettisistä kysymyksistä, ensin koko ryhmänä ja myöhemmin isoryhmissä.

Päivällisen jälkeen pääsimme kutsuvieraina seuraamaan Manchester-showta. Kaakaon jälkeen oli aika iltahartaudelle.

Perjantai 27.7.

Opiskelimme 10 käskyn parissa. Kaikki saivat vuorollaan käydä puhelinkopissa kuvattavana. Isokset päättivät ahtautua koppiin kaikki kerralla.

Päivän olympialajina oli suomalainen "tukkihumala". Kukin sai vuorollaan pyöriä otsa kiinni mallissa ja juosta sitten potkaisemaan palloa. Britit ihmettelivät suomalaisten "hulluja" perinneleikkejä. Markuksen ryhmä voitti jälleen!

Iltapäivän ohjelmassa oli etiiikan ryhmätyöskentely Tuomaksen johdolla. Se oli hyvin innostavaa ja keskustelimme niin vilkkaasti, että melkein myöhästyimme iltapäivän tehetkistä.

Scargillin työntekijät valmistelivat kisastudion. Ninja ja skargill-houselainen jalkaleikki tulivat tutuiksi. Lopuksi leikimme "pisteen" kaltaista juoksuleikkiä. Edes Lapisassa ei ole niin paljoa mäkäreisiä!

Oli hieno kokemus seurata olympialaisten avajaisia brittien kanssa! Tähän päivään mennessä useimmat pikkuset ovat jo ehtineet suorittaa pakolliset ulkoläksyt. Mahtavaa!

Lauantai 28.7.

Jumiksen aiheena oli helluntai. Jumista säesti jälleen ihana bändi. Ensimmäisellä oppitunnilla aiheena oli rukous. Leiriläiset saivat nähdä **Anni-** ja **Topi-**isosten näytelmän näytelmän *Isä meidän*. Teimme yhdessä brittien kanssa komeat rukousnauhat.

Leiriolympialaisten lajina oli Raamattuvisa. Seuraavan oppitunnin aiheesta "rakkaus", virisi vilkasta keskustelua, jota jatkettiin vielä iltapäivällä ryhmissä. Viimeisel-

Petra Perttula

North Yorkshire'ssa

Anni Salmesvuori

ttta antoisan reissun.

Rippikoulu esite postitetaan kaikille vuonna 1998 syntyneille seurakunnan jäsenille viikolla 35. Ilmoittautuminen vuoden 2013 rippikouluun on 3.-24.9.2012.

lä oppitunnilla isoset esittelivät riparin jälkeistä seurakuntien nuorten toimintaa.

Illalla näimme sketsejä ja leikimme yhdessä niin suomalaisia kuin brittiläisiäkin leikkejä.

Sunnuntai 29.7.

Pikkusille annettiin aikaa kerrata riparilla opiskeltuja asioita. Ilta päättyi

vän jännityskohteena oli loppukoe eli leiridiplomit. Siinä kysyttiin kirjallisesti Kaste- ja lähetyskäsky sekä Isä meidän -rukous. Etiikan kysymys oli myös mielenkiintoinen. Kaikki pääsivät läpi!

Mölkkypalikoista, laulukirjoista, Birds-pehmolelusta ja polkupyörän renkaan sisäkumista saimme aikaan mahtavan olympialajin. Seuraava ohjelma oli Talent-show, jossa näimme hienoja esityksiä. Isoset julkistivat fanfaarien soidessa leiriolympialaisten voittajan: Annin joukkue! Kaikki joukkueet olivat kuitenkin pärjänneet loistavasti.

Susie oli koostanut leiriviikon vaiheet kuvaesitykseksi. Lisäksi saimme nähdä uusintana brittiryhmän junior leadereiden tekemän videon Scargillista. It was hilarious!

Kappelissa kuuntelimme Joo-sefin tarinaa tuttuun tapaan. Pomoryhmä antoi luvan olla valveil-la puoli yhteen. Useimmat leiriläisistä taisivat kuitenkin valvoa paa-aljoon pidempään...

Maanantai 30.7.

Aamujumiksessa kiittelimme Susieta, Scargillin väkeä, britti-isosia, eli junior leadereita ja toisiamme onnistuneesta leiristä. Silmät alkoivat kostua hakeista kyynelistä, kun suomalaisten piti lähteä.

Saatuamme jalkamme koto-Suomen maaperään koimme reissumme olleen lähes täydellinen. Vanhan kirkon eteen oli saapunut

Kävelyretkellä pieneen ja somaan Kettlewellin kylään.

suuri porukka kotijoukkoja. Leikimme noin kello yhden aikaan ponileikkiä ja lähdimme nukkumaan.

Yhteydenpito brittinuoriin on ollut tiivistä. Toivottavasti porukka ei hajoa pitkistä välimatkoista huolimatta!

Parhaiten jäivät mieleen uudet kaverit (erityisesti he, jotka jäivät Englantiin), ne hetket kun nau-

roimme yhdessä, hyvä ruoka, yhdessä tekemisen meininki, jalkapallo, musiikkihetket aamujumiksissa ja jokainen minuutti, jonka vietimme yhdessä suomalaisten ja brittien kanssa.

Vastauksissa on paljon samaa kuin tavalliselta suomalaiselta kesäleiriltä voisi odottaa, mutta ne sisältävät silti jotakin aivan muuta. Jotakin erilaista. Ennätyksellistä.

Ihmeellistä. Ja ennen kaikkea iki-muistoista.

Isoset ja vetäjät, koonnut
Anni Salmesvuori

Koko päiväkirja sivuilla
www.tampereenkirkkosanomati.fi

Päivä Wittenbergissä 9.6.2012

Aamumme alkoi hie-man aikaisemmin kuin muina päivinä, sen verran, että törmäsimme täpötäyteen ruokasaliin!

Olimme toki jo aikaisemmin huomanneet nuorisohotellissamme majoittuvan muitakin, mutta emme olleet sattuneet sitä ennen samaan aikaan syömään. Väenpaljoudesta johtuva järkytys iski päälle, mutta onnistuimme silti herkuttelemaan suklaalevitteellä ja vehnäsämpylöillä.

Pidettyämme perinteisen leirijumalanpalveluksen ja tavaroita etsiessä -sähläyksen pääsimme bussimatkalle kohti Wittenbergiä.

Katselimme silmät suurina maisemia, ja perillä leukamme taisivat lokahtaa sijoiltaan. Eikä vain sen takia, että kaupunkioppaamme oli pukeutunut hassuun renessanssityyliseen pukuun, vaan myös koska pappimme **Antero Niemi** oli pukeutunut kirkkaankeltaiseen t-paitaan! Siitä ei tarvitsen muuta mainita kuin että saksalaiset karpäset tykkäivät keltaisesta. Kukin tehköön omat päätelmänsä.

Kaupunki oli kaunis ja opastuskierros mielenkiintoinen. Siellä me lähes virallisesti kävelimme Lutherin jalanjäljissä, kiersimme hänen kotinsa ja teesioven ja kaikkea.

Vielä iltapäivällä näimme Lutherin ja hänen vaimonsakin. Tai no, emme oikeastaan. Näimme kaksi ihmistä, jotka esittivät heitä. Sattui nimittäin olemaan Lutherin hääpäivä, ja sitä juhlitaan

joka vuosi Wittenbergissä suurella kulkueella. Koko kaupunki sykkii ja henki renessanssitunnelmaa.

Meillä oli kuitenkin sen verran huono tuuri, että meidän piti lähteä kulkueen aikana pois. Joutuimme pujottelemaan tungeksivien ihmisten väleistä, joskus jopa kulkemaan vastavirtaan kulkueen kanssa. (Bussimme oli kulkuekadun vastakaisessa päässä).

Kun kulkuelaiset huomasivat epätoivoiset yrityksemme, he alkoivat pyörittää ilmassa märkiä rättejä, ja pisarat sinkoivat päällemme kastellen meidät lähes kokonaan. Onneksi oli ihanan lämmin päivä, kastuminen oli vain virvoittavaa.

Palattuamme majoituspaikallamme päivä jatkui normaalina riparipäivänä, pari oppituntia ja illalla ohjelmaa. On kyllä ihme, jos joku unohtaa tuon päivän, jonka vietimme Wittenbergissä, renessanssihengen keskellä.

Saksan leirin puolesta isonen
Helinä Savolainen

Apuope Eemeli Mäkelä sekä luotettavat isoset Elias Nummenmaa, Minttu Nieminen, Helinä Savolainen ja Laura Vekara poseeraavat kirkon ovelta.

Mikko Korpele

Isoset Laura Vekara ja Helinä Savolainen esittävät matkatoimisto-sketsiä.

Mikko Korpele

Tampereen seurakuntien tapahtumia 29.8.–11.9.2012

Julius Mäkelä

Tero Isotalo nostaa lippua.

Kiinnostaako kiipeillä kipparina?

M/S ISOAARI HAKEE toimintaansa uusia jäseniä. M/S Isoaari on seurakuntien nuorisotyön omistama moottorialus, jonka historia ulottuu vuoteen 1951. Silloin se toimi sisävesien ensimmäisenä pelastusaluksena.

Nykyisin vene palvelee etenkin partiolaisten käytössä, mutta on kenen tahansa vuokrattavissa miehistön kera.

Toimintaan ovat tervetulleita kaikki 15-vuotiaista alkaen, ainoana vaatimuksena on kiinnostus veneilyä kohtaan. Mukaan mahtuvat niin vanhat kuin nuoretkin, sekä kokeneet ja kokemattomat.

Toiminnan runkona toimii kipparikurssi, johon kuuluu kesällä viikoittain koulutusiltoja järvellä ja talvella kunnostusta ja teoriaa. Lisäksi järjestetään vapaa-

muotoisia koulutuspurjehduksia sekä tietysti tilausajoja.

Tulokaskurssi alkaa torstaina 6. syyskuuta kello 18 M/S Isosaaren ja tulokaskurssin esittelyllä veneen asemapaikalla Mustalahdessa.

– Jouduimme järjestelmään koulutuksen uusiksi, ja tulokaskurssi laitettiin pikaisesti pystyyn, kertoo **Julius Mäkelä**.

Kurssi jatkuu tiistaisin kello 18. 11.9. teemana on

turvallinen toiminta aluksella, 18.9. aluksen rakenne ja laitteet, 25.9. ankkurointi ja kiinnittyminen sekä 2.10. käsittely ja valmistelu nostoa varten.

Lisätietoa: makela.julius@gmail.com, p. 041 543 4918
http://www.trevlut.net/msis-osaari
http://tampereenkirkkosanommat.innofactor.com/juttugalleria/Isoaari
http://www.tampereenkirkkosanommat.fi/uutiset.html?126

Virtaa vireille eläkeläisille

MUMMON KAMMARI tuo väriä syksyyn järjestämällä kolmen iltapäivän luentosarjan. Viel on virtaa.

Kaikki luennoitsijat ovat äskettäin eläkkeelle jääneitä. Tilaisuudet järjestetään kirjastotalo Metsossa kello 13, ja niihin on vapaa pääsy. 3. syyskuuta luennoi gerontologian professori **Antti Hervonen**. 8. lokakuuta

Saarnavuoro

Näennäisen yksinkertainen lesken rovon tarina

MISTÄ TEKSTISTÄ SAARNAAT?

Mark. 12:41-44 on klassikkotarina lesken rovosta. Köyhä leski laittaa uhriarkkuun viimeisen roponsa antaen näin enemmän kuin toiset, varakkaammat, vaikka antoiikin tosi vähän.

LÖYSITKÖ TEKSTIIN UUDEN NÄKÖKULMAN?

Epistolatekstin (Room. 13:8-10) kanssa luettuna lesken ro-po alkaa merkitä jotain enemmän kuin rahalahjoitus kolehtiin. Jeesus ajatteli aina kokonaiskuva. Lesken tekoa arvostamalla Jeesus nosti itse asiassa esiin muutakin kuin avustamisen ja rahalahjat: kristillisen rakkauden.

MITÄ HALUAT SAARNASSASI VIESTIÄ?

Mitä Jeesus tekisi? Sitä meidän pitäisi kysyä itseltämme aina kun teemme ratkaisuja. Mitä minä voin antaa kristityn uhrilahjanani? Eihän lahja ole uhri, jos sen antaminen on tosi helppoa... Kristittynä pitää olla valmis astumaan mukavuusalueen ulkopuolelle. Niin kuin Jeesus tekisi. Ja teki.

OLIKO TEKSTISSÄ JOTAIN VAIKEAA?

Ehkä sen yliverlainen tuttuus ja näennäinen yksinkertaisuus.

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN SAARNAASI?

Iloitsen jokaisesta kuulijasta, mutta kirkkoon kannattaa tulla nimenomaan Jumalan sanaa kuulemaan. Parhaimmillaan saarna avaa ikkunoita ja ovia Raamattuun paitsi kuulijoille myös saarnaajalle itselleen. Saarna on onnistunut, jos monologista aukeaa dialogeja.

MITÄ HARRASTAT JA MIKÄ HARRASTUKSESSASI SINUA VIEHÄTTÄÄ?

Eräs harrastuksistani on tietokonepelit. Pelaaan enimmäkseen vuoropohjaisia ja reaaliaikaisia strategiap pelejä.

Tietokonestrategiap leissa kiehtoo niiden oma maailmansa, joka tietotekniikan ja ohjelmoinnin kehittymisen myötä on saanut aivan uskomattomia piirteitä. Jotkut pelit ovat kauniita kuin karkki. Tärkeässä osassa on myös tecoälyn antama haaste ja vastus. Myös tarinalla on pelissä minulle merkitystä.

Pelkkään räiskintään keskittyvät pelit eivät minua kiinnosta. Tietokonepelit ovat työajattomalle hyvin sopiva harrastus, koska pelata voi aivan oman aikataulunsa puitteissa.

Tuomiokirkkoseurakunnan virkaa toimittava pastori **Nona Lehtinen** tekee työtään nuorten, nuorten aikuisten ja koululaisten parissa. Hän saarnaa English Servicessa sunnuntaina 2. syyskuuta kello 16-18 Vanhassa kirkossa. English Service in the Old Church on September 2nd at 4 pm.

Hannu Jukola

Katso muut tapahtumat www.tampereen seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

Aitolahden kirkossa klo 10
2.9. Terttu Haikka, Miia Moilanen, pyhäkoulu
9.9. Mauri Nieminen, Anna Arola, pyhäkoulu

Muut

Aitotahti-kuoro 30.8. alkaen klo 18-19.30 Aitolahden kirkolla jatkuen torstaisin. Tied. Miia Moilanen p. 050 534 3032

Lähetyspaja 5.9.

klo 12-15 Aitolahden kirkko jatkuen keskiviikkoisin. Tied. Irja Kuronen p. 050 917 7449

Naisten raamattupiiri

5.9. klo 18 Aitolahden kirkko, jatkuen keskiviikkoisin parillisilla viikoilla. Punttisali klo 16.30-17.30 ja sauna klo 17-18. Saunaan haluavat ilm. ennakkoon. Tied. Teresa Anttila p. 040 771 5467.

Gospel-lattarit 5.9. klo 18-19.15 Aitolahden kirkko. Tied. gospelliikunta@tnnky.fi. Seuraavat 3.10. ja 7.11.

Kontemplatiivinen rukoushetki ja luettu messu 5.9. klo 19-20 Aitolahden kirkko, Mauri Nieminen. Mahdollisuus yksinkertaiseen ehtoollisen viettoon keskellä arkea, ei säästystä

Perinteinen koko perheen elämyspolku 9.9. klo 10-13 Atalassa Halimasjärvellä paikalla rastirata, tehtäviä ja tekemistä. Puffetti ja vaunuparkki. Opastus Atan/ Nikinvälältä. Järj. MLL:n Aitolahden yhdistys

Metsäkirkko Atalassa Halimasjärvellä 9.9. klo 13.30. Pastori Terttu Haikka ja muusikoita. Lähdä sunnuntaikävelylle tai -pyöräilylle, lenkkeilemään metsämaisemiin yksin tai perheesi kanssa. Pysähdy hetkeksi hiljentyen, kauniin luonnon helmassa, kansanlaulukirkossa. Mukana lapsiryhmä. Ota halutessasi mukaan oma istuinlusu tai retkituoli

Jumalan kämmenellä -illat keskiviikkoisin (parill. vko) klo 18-19.30 Atalan srk-kodilla, Pulkkak. 6. Lapsille ja perheille: kirkkohetki, askartelua/ muuta toimintaa; tempurata, iltarukous ja iltapala. Tied. diakoniatyöntekijä Ari Ahon-

Rami Marjanmäki

Raamattua monin keinoin

Raamattuun tutustutaan syksyn aikana monin keinoin. Valikoimassa on niin vierailijoita ja luentoja kuin yhdessä etsimistäkin.

Tässä esimerkkejä:

Vanha testamentti haltuun – päivässä!

Vanha testamentti otetaan haltuun 2. syyskuuta kello 13-19 Pispalan kirkossa. Tapahtuman järjestää Uusi Verso.

Äbo Academin Vanhan testamentin tutkimuksen professori **Antti Laato** avaa Vanhan testamentin pääsisältöjä kansantajuisesti. Hän opastaa Raamatun ykkösosan innostavaan mutta joskus hankalasti avautuvaan maailmaan.

Tapahtuma aloittaa Varikko-yhteisön yhteisen lukuprojektin, jonka tavoitteena on lukea Vanha testamentti läpi tulevan vuoden aikana. Kaksi kertaa kuukaudessa raamattuilloissa käsitellään kutakin VT:n kirjaa pintaa syvemältäkin.

Nämä luennot alkavat kello 13 ja päättyvät kello 19. Välissä käydään keskusteluita ja pidetään ruokatauko.

Päiväraamattukoulussa Samuelia ja psalmeja

Kaikille avoin päiväraamattukoulu aloittaa kautensa torstaina 6. syyskuuta. Syksyn ensimmäisenä vieraana on piispa **Matti Repo**.

Syksyn aikana päiväraamattukoulussa käydään läpi aamupäivisin 1. Samuelin kirjaa ja iltapäivisin psalmeja.

Päiväraamattukoulu kokoontuu Kalevan kirkon seurakuntasalissa kello 9.30-13. Luentojen välillä on mahdollisuus syödä lounas, josta veloitetaan 4 euroa.

Lisätietoja antaa pastori Ville Aalo, p. 050 468 8484, ville.aalo@evl.fi

Vapaamuotoisesti yhdessä etsien

Levonmäen raamattupiirissä matkataan yhdessä etsien 5. syyskuuta kello 18.30 alkaen. Piiri on suunnattu rippikoululaisista eläkeikäisiin.

– Joku voi tulla ajankohtaisen, mieltä polttavan aiheen kanssa, tai esillä on tietty osa Raamatusta, tai keskustelu viriää illan aiheesta, kertoo piirin vetäjä **Jukka-Pekka Ahonen**.

– Ihmisillä on henkilökohtaisiakin kysymyksiä, joihin voimme lähteä vapaamuotoisesti etsimään vastausta yhdessä, hän lisää.

Vapaaehtoistyössä ja seurakunnan luottamushenkilönä toimiessaan Ahonen on huomannut keskustelemaan piirin tarpeen etenkin noin nelikymppisten ja sinkkujen keskuudessa.

Viikoittain jatkuva piiri kokoontuu Levonmäen seurakuntakodissa, osoitteessa Hikivuorenkatu 63. Raamatun lisäksi ohjelmassa on rukousta ja laulua.

Tiedustelut p. 044 538 6513

Voimasanoja Isosta kirjasta

Ahjolan, Tampereen seurakuntien ja Pirkanmaan Piipaseuran järjestämässä raamattuluentotosarjassa Raamattua esitellään tutkijan kirjana, yksilön kokemuksesta ja kirkon kirjana. Tarkoituksena on tuoda joka luennoille teologin historiallis-kriittinen näkökulma luentokerran aiheeseen mutta myös yksilön oma kokemus Raamatusta.

Luentosarja liittyy sekä kuluvaan ekuumeeniseen raamattuvuoteen että Suomen Piipaseuran 200-vuotisjuhlavuoteen.

Ensimmäisellä luentokerralla 25. syyskuuta Raamatuntutkimuksesta ja -tulkinnasta luennoi teologian tohtori **Hanne von Weissenberg** Helsingin yliopiston eksegetiikan osastolta. Mukana on myös näyttelijä **Ahti Jokinen**.

Syksyn ohjelmassa ovat iskusanoina myös rakkaus ja perhe, sota ja rauha, raha ja velka sekä sairaus ja terveys.

Luennot pidetään Vanhan kirjastotalon luentosalissa, Keskustori 4, tiistaisin kello 18-20.

kuultavissa on dosentti **Risto Tuimala** mietteitä lääketieteestä ja mediavirran pyörteistä.

12. marraskuuta puheen-
vuoron saa rovasti **Jaakko Kenttä**.

Tilaisuuksissa annetaan myös ajankohtaista tietoa Mummon Kammarin toiminnasta ja innostetaan viireitä eläkeläisiä mukaan vapaaehtoiseen vanhustyöhön.

pää p. 050 527 9932, ari.ahonpaa@evl.fi, alkaen 5.9. Lesken lantit, nuorisotyön-ohjaaja Ulla Keskinen, 19.9. Missä on aarteesi, lastenohjaaja Tuula Hovila

Syyskuusta alkaen Atalan srk-kodin ovet ovat avoinna keskiviikkoinen eläkeikäisten toiminnalle:
Eläkeläisten olohuone
Yhdessäolon ja erilaisten kohtaamisten paikka. Ohjelmallista toimintaa, vierailijoita ja teemoja. Paikka hiljentymiselle ja hengelliselle kyselylle sivualttarin äärellä

Etuovi klo 12–13.45 päiväkahvin, 2 € ja eri teemojen äärellä.
12.9. Syyskauden aloitus. Mummon Kammarin näytelmäryhmä MUKAVAT ”Näsijärven lumoissa”
26.9. Muistatkos? –Muistan! – asiaa muistista, diakonissa Minna Sormunen.

Keskiviikkotupa klo 10–12 virkistävää yhdessäöloa, lounas 4 €
19.9. Olohuoneen avajaiset: Keskiviikkotuvan nimikilpailu
3.10. Tamperelainen vuoden kukkaistyttö Ulla Valanto Mahdollisuus varata diakonia-työntekijältä keskusteluaika. Tied. diakoniatyöntekijä Eija Heikkilä p. 050 097 1579 / eija.m.heikkila@evl.fi ja diakonian vanhustyöntekijä Päivi Mikkola p. 050 308 9401 ke-pe klo 9–15.30/ paivi.mikkola@evl.fi

HARJUN SEURAKUNTA

Messut
2.9. klo 10 Tesoman kirkko, Teuvo Suurnäkki, Jukka-Pekka Ruusukallio, Ville Karhula klo 11 Pispalan kirkko Wanhan ajan markkinat, Amélie Liehrmann, Martti Lammi, Tarja Laitinen klo 12 Lielahden kirkko, Tarvo Laakso, Rainer Backström, Ville Karhula klo 17 Pispalan kirkko, Taizé-messu, saarnan tilalla hiljaista mietiskelyä. Messussa lauletaan ranskalaisen, Taizén ekumeenisen luostariyhteisön lauluja. www.luottamuksenmessu.fi
5.9. klo 8.30 Tesoman kirkko, Aamumessu, Jukka-Pekka Ruusukallio, Maiju Häyrynen **9.9.** klo 10 Tesoman kirkko, Riitta Laankoski, Janne Salmenkangas, Katajaiset-kuoro klo 11 Pispalan kirkko, Kristiina Hyppölä, Maiju Häyrynen klo 12 Lielahden kirkko, Kristiina Hyppölä, Rainer Backström, Janne Salmenkangas, Katajaiset-kuoro

KokoNainen-illat jatkuvat tyyliillä ja selviytymisellä

HARJUN SEURAKUNNAN järjestämät KokoNainen-illat jatkuvat Pispalan kirkossa muutamina maanantaina kello 18.30.

Syyskuun kolmantena päivänä teemoina ovat tyyli ja tilannepukeutuminen. Niihin opastaa tyylikoulutaja **Sirpa Tammi**.

Selviytymistarinoita lähellämme tuovat 8. lokakuu-

ta tietoon kokemusasiantuntijat Muotialan asuin- ja toimintakeskuksesta sekä sairaanhoitaja **Eija Lappeteläinen** Sopimusvuoren Sinisestä talosta.

12. marraskuuta kirkolle tulee **Telle Turkka** ja Tel-lus-kuorolaisia esittämään Lauluja naisen elämästä. Il-lan teema ilmoitetaan myöhemmin.

Karvala, Maarit Kuusisto, Martti Syrjäniemi
9.9. Hannu Vuorinen, Markku Mustajärvi, Maria Koivisto. Pyhäkoulu klo 16 Toinen messu

Muut
Evankeliumin ilta 29.8. klo 18.30 kirkossa

Lähetys- ja raamattu-luento sunnuntaisin klo 9.30 kirkossa.
2.9. Etiopian aids-orvot, nimikkolähetti Annika Utriainen.
9.9. Maria Herran äiti, lähihoitaja Sergei Korelov Raamattuluentoja radioidaan Radio Dein, Tampere 98,8 MHz kautta Sisä-Suomen kuulumuus-alueella kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 19.30

Paavalipiiri maanantaisin klo 17.30 kirkossa. Vetäjinä Kari Kuusisto ja Lauri Martikainen

Päiväraamattupiiri 4.9. klo 12 kirkossa tiistaisin kirkon kulmahuoneessa. Vetäjänä Raili Vesämäki.

Vaunujengi tiistaisin klo 14–15.30 Pelipuiston srk-koti. Kahvi ja pulla 0,50 €/hlö. 4.9. Tutustutaan toisimme, 11.9. Kiitos huolenpidosta. Ohjaajina Henna Puhakka p. 050 366 2321, Virpi Savela-Saarinén p. 050 561 0604

Jumalan kämmenellä -illat – Koko perheen arkipyhäkoulu Opetus Raamattuun perustuen, toimintapisteet: askartelu ja tempurata, kynttilähetki ja iltapala. Vuoreksen srk-koti, **4.9.** klo 17.30–19. Tutustutaan toisimme. Hervannan kirkko, **11.9.** klo 17.30–19.30, aiheena: kaste.

Kesälähetyspiiri 4.9. klo 18 Kokoonntuminen Raili Eteläniemellä, Opiskelijankatu 13 C 64, Siionin Kannel lauluilta

Evankeliumin ilta 5.9. klo 18.30 kirkossa

Alfa-kurssi 6.9.–15.11. klo 17.30 kirkossa. Sis. viikon-loppu Ilkon kurssikeskuksessa 20.–21.10. Kurssimateriaali 10 € + vapaaehtoinen ateria-maksu + viikonlopon täysi-hoit. Lastenhoito. Ilmoittau-tumis-lomakkeita Hervannan kirkolta tai Café Olohuoneesta.

Raamattu- ja lähetyspiiri 6.9. klo 18 kirkossa, torstaisin

Miestenpiiri 10.9. klo 18.30 kirkossa, maanantaisin kirkon

Illoissa ovat mukana myös Pispalan alueneuvos-ton puheenjohtaja **Tarja Ro-senberg** ja diakonissa **Arja Tikka**. Ohjelmassa on myös pientä tarjoilua, keskustelua ja iltahartaus.

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA
Messut
Härmälän kirkossa klo 10 **2.9.** Päivi Repo, Markku Ylipää klo 15 Vauvakirkko. Ota vauvalle mukaan oma helistin. Tämän vuoden puolella kastetut saavat kasteapuusta oman nimimagneetin mukaan. Tervetuloa kirkkohetkeen perheen pienimpien kanssa. Päivi Repo, Markku Ylipää. **9.9.** Antero Eskolin, Maaret Manni-Korpi

Muut
Ompeluseura 10.9. klo 18 Härmälän kirkon alakerrassa maanantaisin klo 18. Tied. Tuulikki Puolamäki p. 0400 624 395
Lähetyspiiri 11.9. klo 13 Peltolammin srk-keskus Peltolammin seurakunta-keskuksen salissa tiistaisin klo 13 parittomilla viikoilla. Tied. Ritva Kuosmanen p. 050 324 7601
Diakoniapiiri 12.9. klo 13–14.30 Härmälän kirkko. Ikäihmisten kohtauspaikka. Kokoonnumme pääsääntöisesti parittomilla viikoilla keskiviikkoisin klo 13–14.30, tuolijumppa klo 12.30. Yhdessäöloa monipuolisen ohjelman ja hartauden sekä kahvihetken merkeissä. Vetäjinä Taina Nuorto p. 050 364 6192 ja Seija Huttunen p. 050 559 3414

Käsityöpiiri 12.9. klo 13–14.30 Multisillan srk-koti. Kokoonnumme keski-viikkoin Multisillan srk-kodilla, Multisillankatu 2. Tule mukaan tekemään Äiti Teresa -peittoja, myssyjä ym. Ota myös omia lankoja ja puikot mukaan. Vetäjänä diakonissa Johanna Asikainen p. 050 560 6096

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Kalevan kirkossa **2.9.** Elina Rautavirta, Veli-Pekka Ottman, Terhi-Tuulia Keränen ja Anssi Pyykkönen klo 12 Lapinniemen kappelissa, sanajumalanpalvelus. Elina Rautavirta, Terhi-Tuulia Keränen **9.9.** syyskauden aloitus-messussa seurakunnan vapaaehtoistyöntekijöiden siunaaminen, Kati Eloranta, Sanna Erkanaho, Terhi-Tuulia Keränen, Kamarikuoro Cantilene, joht. Merja Lohilahti. Kutsumme kaikki seurakunnan vapaaehtoiset siunattaviksi

Peräkonttikirppis auttaa ruoka-avun tarvitsijoita

SUOSITTU PERÄKONTTIKIRPPIS ko-koaa jälleen vanhan tavar-an ystäviä Keskustorille sun-nuntaina 2.9. Halukkaita to-rimyyjiä ilmoittautui 1600, joista 450 saa myyntipaikan. Viime kerroilla tapahtu-ma on kerännyt tuhatpäisen yleisön ja samaa odotetaan tänäkin vuonna. Kirppiksen myyntipaikkamaksut, sekä kahvio- ja makkaramyyntien

uuden toimintakauden tehtäviin. Kirkkokahvit. Avoimet ovet klo 11–14. Tutustu mm. kirkon torniin ja mongolialaiseen Jurtaan. Grillimakkaraa, vohveleita ja partiotietoa, toiminnan esittelyä alakerran srk-tiloissa. Lapsille omaa puuhaa, kasvomaalausta, nappipaja

klo 12 Lapinniemen kappelissa, Kati Eloranta, Anssi Pyykkönen

Muut
Anjan iloiset askartelijat Kalevan kirkon sali 10, maanantaisin klo 9.30–13. Pieni materiaalimaksu kotiin vietäivistä askarteluista. Ohjaajana Anja Liukko.

Ainot ja Einot -kohtaamispaikka lapsiperheille ja eläkeikäisille maanantaisin klo 9.30–11, Kalevan kirkko (ala-aula, sali 5) leikkiä, laulua, askartelua/leipomista/ulkoilua.

Kalevan kirkontupa eläkeikäisille tiistaisin klo 11–12.30 Kalevan kirkon sali 10. Ohjelmaa, yhdessäöloa ja lounas.

Kirkontupa eläkeikäisille keskiviikkoinen 10–11.30 Myötätuuli, Näkövammaisten toimintatila ohjelmaa ja yhdessäöloa. Huom! paikka vaihtunut.

Tullaan tutuksi -ryhmä eläkeikäisille torstaisin 6.9. klo 13–14.30, Kalevan kirkon sali 10, kahvi 1 €.

Aamupiiri alkaa 19.9. Kalevan kirkon kappelissa

Sanansaattajien piiri 9.9. klo 14 Järvensivun srk-talo, Hannu Sippola

Ruokapiiri aikuisille 10.9. klo 10 kokataan yhdessä Kalevan kirkon ruokakeittiöllä maanantaisin klo 10, hinta 2 €. Vapaaehtoisena ohjaajana toimii Nils Rosvall

Martan ja Marian kahvi- ja teetarjoilu ma-to klo 17–18.30 Kalevan kirkko, ala-aula

Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 11.9. klo 17.30–19 Kalevan kirkon seurakuntasali. Kaiken ikäisille joka toinen tiistai ohjelmassa: opetustuokio päivän aiheen mukaan, askartelua, tempurata tai leikkejä/pelejä, iltapala.

Hyvän mielen kerho 12.9. klo 13 Myötätuuli, Näkövammaisten toimintatila

tuotot menevät lyhentämät-töminä tamperelaisten ruo-ka-avun varassa olevien ih-misten auttamiseen.

Viime kevään tuotoilla saatiin kahden viikon ruoat RuokaNysсен asiakkaille.

Myötätuuli mielenterveyskuntoutujille **3.10., 10.10., 7.11., 14.11. ja 5.12.** Huom. uusi paikka!

Kissanmaan lähetyspiiri 12.9. klo 14 Kissanmaan srk-koti parittomien viikkojen keskiviikkoina klo 14

Mongolian sinisen taivaan alla -lähetystilaisuus 12.9. klo 18 Kalevan kirkon srk-sali, nimikkolähetti Päivi Vuorinen kertoo elämästä Jurta-teltassa ja lähetystyöstä Mongoliassa

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Messukylän kirkossa **2.9.** Olavi Heino, Juha Klaavu, Hanna Kataja. klo 12 Linnainmaan srk-keskus, Jari Nurmi, Pirjo Tuiskunen, Petri Karaksela. Linnainmaan srk-keskuksen 20-vuotisjuhla **5.9.** klo 9.30 Messukylän vanha kirkko, sadonkorjuumessu, Olavi Heino, Petri Karaksela **9.9.** Jari Nurmi, Jarkko Vikman, Petri Karaksela klo 12 Kaukajärven srk-talo, Lauha Peltola, Olavi Heino, Heikki Hinsä, Piccolon Kamarikuoro klo 17 Uudenkyllän srk-talo, Iltamessu, Pirjo Tuiskunen. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, rukouspalvelu ja yhteinen iltapala. Pikkulapsille (3+) on pyhäkoulu ja kouluikäisille varkkikerho

Muut
Opastettu kiertokävely Messukylän hautausmailla 29.8. klo 18 Messukylän vanha kirkko. Kierros alkaa Messukylän vanhalta kirkolta klo 18 ja päättyy noin klo 19.45

Koko perheen Messukylä-päivä 1.9. klo 13–15 Takahuhdin srk-talo. Juontaa Matti Heinivaho Musiikkia, Risto Hiltunen ja Sauriat. Messukylän ja Pappilan historiaa, Jari Nurmi Lapsille ohjelmaa. Kahvia, mehua, pullaa ja makkaraa. Klo 15 Kiertokävely lähistön historiallisilla kohteilla, oppaina Matti Jokinen ja Liisa Kahila. Järj. Messukylän perinneseura, Messukylän srk, kirjasto ja partiolaiset

Israelilaisten tanssien ilta Kaukajärven srk-koti ma klo 17.45, alk. 3.9.

Messukylän seurakuntakoulu Linnainmaan srk-keskus. Kaikille seurakuntalaisille, erityisesti vapaaehtois-toiminnasta kiinnostuneille.

Tampereen seurakuntien tapahtumia 29.8.–11.9.2012

Nyt saa riittää! – Lähtisitkö marssimaan köyhyyttä vastaan?

KUULE KÖYHÄÄ -toimikunta ja Tampereen seurakuntien yhteiskunnallinen työ järjestävät lauantaina 8. syyskuuta Marssin köyhyyttä vastaan.

– Köyhyyden kurimusta vastaan täytyy taistella ja muistuttaa, että taistelu kuuluu meille kaikille – kuten köyhän ihmisarvoisen kohtelukin, muistuttaa Harjun seurakunnan diakoni **Antti Kulmala**.

Hänen mielestään on tärkeätä pitää köyhien asiaa esillä, koska suurimmalla osalla köyhistä ei ole voimavaroja penätä paremman huomisen perään. Tarvitaan tukijoita ja viestin välittäjiä.

Samaa mieltä on järjestelyistä vastaava toimittaja ja entinen yhdyskuntatyöntekijä **Risto Koivisto**:

– Köyhät ovat lamaantuneita ja arkoja lähtemään.

Byrokratiaa päin

Köyhyys on vakava yhteiskunnallinen ongelma, tiivistää Tampereen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, sosiaalityön professori **Irene Roivainen**.

Puheessaan hän aikoo lähestyä aihetta tamperelaisen köyhyyden näkökulmasta. Osa havainnoista perustuu Roivaisen sekä **Jari Heinosen** ja **Satu Ylisen** tutkimusraporttiin *Köyhä byro-*

kratian rattaissa.

– Kartoitimme tutkimuksessamme köyhyyttä yksinhuoltajien, yksinelävien miesten ja vanhusten näkökulmasta. Työelämän ulkopuolella olevat ihmiset: työttömät, pätkätyöläiset, pienten eläkkeiden varassa elävät, ovat kaikki vaaravyöhykkeessä.

– Itseäni kiinnostaa erityisesti naisten köyhyys, jonka vaikutukset ovat ylisuku-

polviset. Köyhyyden haasteeseen pitää vastata niin sosiaaliturvan, sosiaalipalvelujärjestelmän kuin askastyönkin tasolla, Roivainen painottaa.

Mölyä pidettävä

Byrokration rattaat on oma-kohtaisesti kokenut myyntineuvottelija **Arto Hell**.

– Kauhea paperisota on monen kohdalla lisäksi ai-

van turha.

Esimerkki paperisodasta on, ettei Tampereella käy itse tulostettu tiliote, vaan sellainen on käytävä hakemassa pankista. Naapurikunnissa se kuitenkin käy, Hell kertoo.

Vielä 1990-luvulla sosiaalitoimiston kanssa asioitiin kasvokkain, mutta nykyään neuvoja voi yrittää tiivata lähinnä postilaatikolta tai kohtalotovereilta netistä. Hellin mielestään tilan-

4.9. klo 18 Raamattu, Anne Maarit Rantanen,
11.9. klo 18 Kirkon historialliset vaiheet, Jari Nurmi

Ikäihmisten virkistyspäivä 5.9. klo 11.30 Linnainmaan srk-keskus
”Mistä tuulee” Aloitamme ehtoollisen vietolla. Keittolounas, pullakahvit ja ohjelmatuokio. Päivässä mukana diakoni Ritva Fabrin ja vanhustyönohjaaja Heli Rinta. Seuraava virkistyspäivä on keskiviikkona 3.10.

Miesten saunailta 6.9. klo 17–21 Luhtaanrannan leirikeskus.
Tied. touko.hakala@evl.fi.
Kesän viimeinen saunailta 20.9.

Avoim kahvila 7.9. klo 10–12 Levonmäen srk-koti
Älä juo kahviasi yksin! – Käy peremmälle. Mahdollisuus rukoukseen

Siioninvirsiseurat 9.9. klo 18 Linnainmaan srk-keskus.
Liisa ja Valto Käkelä sekä Sakari Suutala.
Kahvit klo 17.30.

Raamattupiirit Kaukajärven srk-koti paritt. viikon ma klo 18, alk. 10.9., Linnainmaan srk-koti paritt. viikon ma klo 12, alk. 10.9. Levonmäen srk-koti ke klo 18.30, alk. 5.9.

Naisten lentopallo Kaukajärven srk-koti to klo 17.30, alk. 6.9.

Naisten kuntojumppa Kaukajärven srk-koti to klo 18.30, alk. 6.9., Uudenkylän srk-koti ke klo 18 ja 19, alk. 12.9.

Töppösummut Linnainmaan srk-keskuksessa **6.9.** klo 14. Käsillä tekemisen lomassa päiväkahvit.
Tied. Ritva Fabrin

Kaukajärven lähetyspiiri parill. viikon to klo 14, alk. 6.9. Vieraana Siperian lähetti Anitta Lepomaa, Huom! paikka Kaukaharjun palvelutalo

Ikäihmisten perinteinen syysretki luonnohelmaan 7.9. Tied. ja ilm. Ritva Fabrin p.050 586 5183 tai Heli Rinta 050 408 4684

Käy peremmälle – avoin kahvila Levonmäen srk-koti **7.9.** klo 10–12

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Aleksanterin kirkossa

2.9. Säte Siira, Jorma Pitkänen, Riikka Viljakainen
9.9. Ari Rantavaara, Jorma Pitkänen, Anssi Pyykkönen

Ehtoollishartaus 30.8. klo 17 Aleksanterin kirkko, Ari Rantavaara

Muut
Perhekerho 29.8. klo 9.30–11.30 Pyykin srk-kodin sali. Uskontojen maailma: Juutalaisuus – osa 2

Kesätuokio 29.8. klo 12.30 Aleksanterin kirkon krypta, Kaisu-Leena Taulu

Rukoilevat äidit 4.9. klo 17.30 Aleksanterin kirkon kappeli. Kansainvälinen äitien rukousketju

Rukouksen ja ylistyksen ilta Pyykin kirkontupa **29.8. ja 12.9.** klo 18.30, Aleksanterin kirkko **5.9.** klo 18.30

Lähetyspiiri 11.9. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta. Apt. 1, Salla Häkkinen

Pyykin kirkontupa Mustalahdenkatu 21A Klo 10 kahvit, klo 11–12 keittolounas **29.8.** klo 12.30 kesätuokio kirkossa **31.8.** klo 11 kuulumiset ja terveiset

TEISKON SEURAKUNTA

Messut Teiskon kirkossa **2.9.** klo 18 Iltakirkko Tero Matilainen, Tuuli Muraja. Teiskon kirkonmäellä Sadonkorjuujuhla klo 16 alk. **9.9.** klo 10 Matilainen, Tuuli Muraja.

Muut
Lähetystyön rukousryhmä 3.9. klo 19 Ylä-Sääksissä, Sääksniementie 118 A

Naisten jumppa maanantaisin klo 19–20.30 Terälässä, Niemikyyläntie 14,

Naisten jumppa 3.9. klo 19.30–21 Naisten jumppa Kämenniemen koululla, Paavolantie 4.

Eläkeläisten Saarentupa 5.9. klo 10–13.30 Kämenniemen kerhohuone jatkuen keskiviikkoisin. Monipuolinen ohjelma, lounas ja kahdet kahvit. Tied. ja kuljetukset: Johanna Kohonen p. 050 501 2970.

Joukontupa 11.9. klo 13–14.30 Kotilinnan kerhotilassa, Ullakonvainio 5

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut klo 10 Tuomiokirkossa **2.9.** Marita Hakala, Merja Halivaara, Matti Hannula, Tuomiokirkon kuoro **9.9.** Lähetysten kirkkopyhä, Reijo Ylimys, Matti Hannula, Pirkanpojat C-kuoro, joht. Jouni Rissanen

Muut
HETI hengellinen tiistaikerho 4.9. klo 13–14.30 Seurakuntien talo, Emmaus, Seurakuntien talo, Esa Eerola: Kristittyjen yhteys, vetäjinä Sirkka Vilenius, Tuula Kivimäki

UEER – Uusia eväitä elämän reppuun 11.9. klo 13 Seurakuntien talo, Emmaus. Toimintaa erityisesti työttömille ja muillekin työikäisille, joilla on vapaata päiväsaikaan. Kesän kuulumisia, omaa ohjelmaa. Järjestävät Tuomiokirkko-srk ja Pyykin srk

Diakoniatyön avoimet vastaanottoajat, ilman ajanvarausta 1.9.alkaen. Tiistaisin klo 9–12 Näsin diakoniatuomisto, Näsilinnankatu 26, 2 krs. parillisina viikkoina. Kytälän diakonia-toimistolla, Kytälänk. 1 parittomilla viikoilla. Torstaisin klo 10–12 srk-koti Katariinassa, Hatanpään puistokuja 20 Diakoniatyöntekijät Pirjo Heikkinen, Hatanpään alue, p. 050 322 1398, Minna Sormunen, keskusta Tammerkoskesta Hämeenpuistoon, p. 050 518 4683 ja Hanna Välimaa, keskusta Tammerkoskesta Rautatiehen, Armonkallio ja Tampella, p. 050 329 5336

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Viinikan kirkossa **2.9.** Daniel Hukari, Ismo Kunas, Veikko Myllyluoma **9.9.** Jorma Satama, Daniel Hukari, Veikko Myllyluoma

Muut
Aamurukoussolu maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 6–7.30 Koivistonkylän srk-kodilla. Tied.: Anne Tuhkanen p. 044 218 0010

Pyhäkoulu 31.8. klo 15 Nekalan srk-talo

Pyhäkoulut torstaisin klo 17.30–18.30 Koivistonkylän srk-kodilla, alkaen 13.9., tarjolla pientä iltapalaa

Koululaisten pyhäkoulu perjantaisin klo 15 Nekalan srk-talolla. Tied. Päivi Manninen p. 050 536 5424/03 219 0281

Perhekerho maanantaisin klo 9.30–11.30 Viinikan kirkko. Äideille ja isille, mummoille ja papoille, perhepäivähoitajille, kummeille yhdessä lasten kanssa. Yhdessäoloa, hiljentymistä, yhteistä ohjelmaa, kahvia ja mehua. Tied. Eveliina Ruokola p. 050 464 8089

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection **2.9.** rev. Nona Lehtinen **9.9.** rev. Teuvo Suurnäkki

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Gudstjänst/Högmässan i Gamla kyrkan varje söndag kl 10.30 För annan verksamhet eller eventuella ändringar se vårt programblad som finns i kyrka, Kyrkpressen, vår webb-sida www.tampereenseurakunnat.fi/ svenska eller ring 040 804 8150

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Junnukappeli eli avoimet ovet kouluikäisille Aleksanterin kirkon kappelissa maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14–16 alkaen

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten ma–to klo 8–18 ja perjantaisin klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Kauppakatu 13 Avoinna ma–pe klo 10–17 p. 040 804 8720 Yksilöllisiä kodin tekstiilejä: pöytäliinoja ja poppanoita, pannulappuja ja esiliinoja. Käsinaalattuja käyttöesineitä itselle tai lahjaksi

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto Kytälänkatu 1 A,

Kävele naiselle ammatti

Naisten Pankki Tampere haastaa yritykset, järjestöt ja yksityiset eli kaikki mukaan Kävele Naiselle Ammatti -tapahtumaan sunnuntaina 9. syyskuuta klo 14–17. Tapahtuma järjestetään 17 paikkakunnalla.

Lähtö ja paluu tapahtuvat kirjastotalo Metson edessä olevalta aukiolta. Reitti kulkee Eteläpuiston kautta Pyynikille ja takaisin, ja kestää noin tunnin.

Yksityishenkilöt ilmoittautuvat numeroon 0600 308 080 ja puhelun hinta on 25 euroa. Ryhmät maksavat osallistujien määrän mukaan Kehitysmäiden naisryhtäjyden kannatusyhdistyksen tilille. Maksaa voi myös käteisellä paikan päällä.

Lähtöpaikalla on tarjolla musiikkia, Naisten Pankin myynti- ja infopiste, muurinpohjallettuja, veronpaimemittausta, arvontaa ja kiitoslahjoja sekä muuta yllätysohjelmaa.

Kävelymaksun hinnalla, 25 eurolla, saadaan yhdelle naiselle ammatti ja

kestävä toimeentulo. Auttamalla naista autetaan koko perhettä ja yhteisöä pysyvästi, todetaan Naisten Pankista.

Tapahtuman työryhmä pyytää viemään haastetta eteenpäin haastamalla mukaan yhteistyökumppanit, järjestöt, ystävät, sukulaiset ja tuttavat. Haasteet voi käydä merkitsemässä Facebook-sivulle Naisten Pankki Tampere / Tapahtumat.

Naisten Pankki kerää lahjoituksia kehitysmäiden naisten yrittäjyyden ja toimeentulon tukemiseksi kestäväen kehityksen periaattein. Sen rahastoa hallinnoi Kirkon Ulko-maanapu.

Naisten Pankilla on me-nossa 12 hanketta eri puolilla maailmaa. Hankemaita ovat Angola, Guatemala, Haiti, Kambodja, Kongo, Kosovo, Liberia, Nepal, Palestiinalaisalueet, Peru, Sierra Leone ja Uganda.

Lisätietoja tapahtumasta on osoitteessa www.naistenpankki.fi/ kavele.

p. 03 219 0281 Avoinna ma–pe klo 9.30–15 ja torstaisin klo 9.30–17. Laaja valikoima uskonnollista kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia ja havaintomateriaaleja

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus – Kyläpaikka kaikenikäisille Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 03-2190 711 ma–pe klo 8.30–10.30, 3.9. alkaen ma–to 8.30–11.30, pe 8.30–10.30. Toimisto p. 03 2190 455 to 30.8. klo 11–13, ma 3.9. alkaen ma 9–17, ti–to 9–14.

Syyskuun näyttely: Tammerkoski taiteilijan silmin, Jarmo Lehto, sekatekniikka.

Kyläpaikka, Otavalankatu 12 A **Maanantaisin** klo 10–14 klo 10 Äiti Teresan peittotalokoot **10.9.** klo 12.30 Pöytälaatikkorunoilijat **10.9.** klo 14 Kirjojen ystävät **10.9.** klo 18–20 Leskien Klubi –kahvila, musiikkituokio Olavi Nieminen, haitari.

Tiistaisin klo 10–14 klo 10 Tumpputiistai ja

askartelutalkoot **4.9.** klo 13–15 Perehdytyskurssi vapaaehtoiseen vanhustyöhön jatkuen ti 11.9. klo 13–15. Tied. ja ilm. toimistoon tai www.mummonkammari.fi

Keskiiviikkoisin klo 10–14 **5.9.** klo 10 Leskien Klubi –kahvila, musiikkituokio Svetlana Hartman, piano. **13.9.** klo 10–12 Nettinurkka, pelko pois atk:sta, ikäihminen! klo 13 Nyt laulajaiset on **5.9.** Jukka Siilin ja Lauri Salo **12.9.** Veikko Rantalainen ja Maija-Stina Uotila

Torstaisin klo 10–14 **6.9.** klo 9.30 Shakki vai matti – seniorit pelaavat (huom! uusi aika) **6.9.** klo 10 Sudokun ratkojaiset **6.9.** klo 11 Muisti- ja tuolijumppa **13.9.** klo 11 Elämän iloista ja suruista -luentosarja. Eläkkeelle! Työelämän jatke vai uusi elämä? kouluttaja Leila Vuorinen. Kotialttarin äärellä **6.9.** klo 12.30 Toivevirsiä, Maija-Stina Uotila klo 13 Päivähartaus **6.9.** Vuokko Lehtimäki **13.9.** pastori Teuvo Suurnäkki

To 5.9. klo 12–17 olemme

ne ei parane ainakaan mölyä pitämättä. Esimerkiksi taan- noisen lehtihaastattelun jäl- keen yhteyttä otettiin nel- jästi – sitä ennen ei kerta- kaan koko pitkän sairauslo- man aikana.

Hell kannattaa kansa- laispalkkaa, joka kuitenkin näyttää hiljaa haudatun. Toi- mikunnalla hän uskoo ole- van merkitystä.

– Edes jotain on tapahtu- massa.

Puhetta torilla pitävät myös seurakuntien ruoka- pankin vastaava **Seppo Aho- kainen** ja kaupunginvaltuu- tettu, sosiaalityön professori Jari Heinonen sekä diakonia- pastori, kappalainen **Rainer Backström**. Myös yleisöl- lä on tilaisuus sanoa sanot- tavansa.

Laulava kulkue lähtee Tuomiokirkon puistosta kello 14 ja saapuu Keskusto- rille. Kansalaiskokouksella

on kuitenkin ohjelmaa Kes- kustorilla jo kello 13.45 al- kaen.

Torilla tarjotaan soppaty- kistä ilmaista keittoa. Ohjel- maan kuuluu myös ehtool- lismessu Vanhassa kirkos- sa noin kello 16. Sen tarjolle- panot ovat liturgian ja urku- musiikin lisäksi alkoholiton viini ja aito leipä.

Asta Kettunen

Antti Kulmala soittaa kitaraa taisteluun köyhyyttä vastaan herättelevässä toritapahtumassa. Kitaristeina esiintyvät myös Jukka Törmä, Tarvo Laakso ja Ismo Kunnas.

Tuomas Koskialho

mukana Ideaparkin Senioripäivässä. Viel on virtaa- ja tietsikkapaitoja myytävänä á 20 €. Tervetuloa!

Perehdytyskurssit vapaaehtoiseen vanhustyöhön - **ti 4.9.** jatkuen ti 11.9. klo 13–15 tai - iltakurssi ma 17.9. jatkuen ma **24.9.** klo 17–19. Tied. ja ilmoittautuminen toimisto p. 03-219 0455 tai kotisivuilta www.mummonkammari.fi

Viel on virtaa- ja tietsikka- t-paitojen myynti (á 20 €) toimiston aukioloaikoina. Paitojen tuotto käytetään nuorten työllistämiseen vanhusten ulkoiluavuksi.

Otavalankatu 12 A (Rautatienkadun risteys) kotisivut www. mummonkammari.fi

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 03 389 1841. Avoinna ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30. **Vaatepalvelu** auki ma-to 7.30–12, pe klo 7.30–11. Vaatepalvelun lahjoitukset p. 040 804 8143 **Ilmainen puuro tai keitto** asiakaskortilla ma-to 10–12 ja pe 9.30–11.

Lauantaiaukiolot jatkuvat lokakuussa 6.10. alkaen ja **Pullakirkot** 7.10. alkaen.

Keskiviikkohartaus klo 9.45–10 **5.9.** Eila-Sisko Kanerva, Svenska församlingen **12.9.** Ilmari Karjalainen, Yhteiskunnallinen työ

Päihdekuntoutusleiri Enossa Lomakoti Haapalahdessa **2.–9.9.**

Keskiviikkoklubi keskiviikkoisin klo 13–14.45 Hengellinen avoin keskustelu- ryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille.

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyö Su 23.9. klo 10 Omaishoitajien kirkkopyhä Tuomiokirkossa

Ti 4.9. klo Omaishoitajien vertaistukiryhmä Kalkun srk-talo, Pitkäniemenkatu 9

Kuurojentyö Su 9.9. klo 15 Messu Härmälän kirkko, Talvitie 26. Kirkkokahvit **Ma 10.9.** klo 18 Kuurosokei- den raamattupiiri- ja keskus- telupiiri, Kuurosokeiden toi- mintakeskus, Insinöörinkatu 10 **Ke 12.9.** klo 10–12 Viittomakielinen perhekerho, lidesrannan srk-koti, lidesranta 5

Näkövammaistyö Ilmarinkatu 10 **To 30.8.** Retkipäivä Ilkon kurssikeskus, Ilkontie 8–10, Kangasala. Tied. ja ilm. Helena Kuisma p. 050 561 1027 **To 13.9.** Syyskauden avajaiset, yhteisen seurakunta- työn johtaja Timo Takala

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

LEIRIT

Yksinhoitajien leiripäivä 8.9. klo 9.30–17 Ilkon kurssikeskus Aloitamme aamiaisella klo 9.30 ja päätämme päivälliseen klo 17. Sinikka Leijo ja Hannele Koivisto sekä lastenohjaajat. Hinta 15 €/perhe. Ilm. 31.8. mennessä p. 050 406 7179.

RETKET/MATKAT

Pori ja Meri-Pori ke 5.9. Lähtö Pispalan torilta klo 8 – reitti Länsi-Tampereella tarpeen mukaan. Porissa mm.

Juseliuksen mausoleumi, Yyteri, Meri-Porin hyötytuulipuiston tuulimyllyt. Reposaassa norjalaistyylinen tunturikirkko, loma-asuntomessualue. Lounas Reposaaren kalasatamassa. Paluu n. klo 20. Matkan hinta 70 €. Matka toteutuu, jos on 40 lähtijää. Ilm. Arja Tikka p. 050 593 6455. Järjestää Harjun srk/diak.työ/VASU

Retki Ateneumiin Helene Schjerfbeckin juhlanäyttelyyn to 20.9. Lähtö Vanha kirkko klo 8, Hervannan kirkko klo 8.30. Hinta 50 € (sis. lounas, kahvi). Tied. Marja Kylä-Laaso 050 337 7985 ja Pirkko Partanen 050 406 7170

Patikkaretki 10.9. klo 8–14.9. klo 20 Teemme patikkaretken Parikkalaan, Kansan Raamattu- seuran Oronmyllylle 10.–14.9. (matkat bussilla). Aamu- ja iltahartaudet sekä raamattu- opetusta teol.tri Erkki Ranta, matkanjohtajina Pirkko ja Terttu Välimäki. Riitta Ranta antaa halukkaille akvarelliopetusta. Täysihoitohinta 240–320 € (majoituksen tasosta riippuen). Tied. ja ilm. puh. 050 044 9884, Välimäet

HILJAISUUDEN RETRIITTEJÄ

Ikaalisten Metsäkestilässä

Mikkelinpäivän retriitti 28.–30.9. Ohjaajina Liisa Erkiö ja Liisa Nieminen. Hinta 90 €. Ilm. p. 050 5232 104 tai liisa.erkio@saunalahti.fi

Miesten vaellusretriitti 5.–7.10. Ohjaajina Vesa Tuominen ja Mika Leijo. Ilm. ja lisät. p. 050 4913 527

Hiljaisuuden retriitti Kangasalan Heinäkalliolla 5.–7.10. Ohjaajina Riitta Sointu, Pirkko Ala-Männistö ja Marketta Hannus. Ilm. p. 040 7500 241 tai 040 833 6139. Hinta 100 €

RUKOUKSEN TALO

rukouksentalo.fi

Keskusta, Kyttälänk. 1 **Yhteistä rukousta** joka arkiamu klo 9–11 (3.9. alk.)

Nuorten rukouskoulu Preikkari 27.8.alk. paritt. vkon ma klo 18

Nuorten Praisekuoro- ja bändi 20.8. alk. parill. vko ma klo 18 **Hervanta Aamurukous** ke klo 8–9 Cafe Olohuone, Duon kauppakeskus

Aamurukoushetki la 9–10 Hervannan kirkon kappeli, Lindforsinkatu 7

Haukiluoma Haukiluoman kerhohuone, Tyvik. 11. Toiminta alkaa 3.9.

Varhaisaamun rukous- hetket Koivistonkylän srk-koti ma ja ke klo 6–7.30. Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010 Kissanmaan srk-koti ma klo 7–8. Tied. Kirsti Jokihaara p. 040 590 3256

PAREILLE

Parisuhteen palikat -kurssi sunnuntaisin klo 16–19 Aitolahden kirkolla. **Kokoontumispäivät 23.9., 7.10., 21.10. ja 4.11.** Palikoiden aiheina ovat sitoutuminen, tunteet, sanat, teot, riidat, seksuaalisuus, luottamus, anteeksianto, rakkaus. Kurssin loppujuhla on viimeisellä kokoontumiskerralla. Kurssin hinta 30 €/pari ja lastenhoito 20 €/perhe. Ilm. ja tied. Anne Karhola, p. 050 522 0620, anne.karhola@sci.fi

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26 PL 226, 33101 Tampere p . (03) 219 0111 (vaihde), avoinna 8.30–15.45 Katutason asiakaspalvelupiste · Keskusrekisterin asiakaspalvelu

· Hautaustoimen asiakaspalvelu Avoinna arkisin klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Pispalanvaltatie 16 C. Avoinna ma, ti, to klo 9–13, ke klo 9–17, pe suljettu. Avoimessa kahvilassa voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone (tulostusmahdollisuus). Kun tarvitset neuvoja tai opastusta sosiaalitoimeen, työttömyyteen ym. liittyvissä asioissa, tervetuloa juttusille! Tied. sosiaaliohjaaja Satu Tahlo-Jortikka p. 050 558 0231. Tervetuloa avoimeen kahvilaan!

SINKUT

Sinkkuilta 4.9. klo 18–20 Ulkopeli-ilta Aleksanterin kirkon pihalla mölkkyyä, petankkia, kroketta... Aloitetaan kahvilla kirkko- salissa. Jatkossa sinkkuillat kryptassa

TAMPEREEN RAAMATTUKOULU

www.tampereenraamattukoulu. net Kalevan kirkon srk-salissa maanantaisin klo 18.30 **10.09.** Outi Cappel, Hoosean kirja **17.09.** Outi Cappel, Hoosean kirja

TUOMASMESSU

9.9. klo 18 Aleksanterin kirkossa "Miten mies jaksaa?" Pappi tavattavissa tuntia ennen messua. Lastenhoito ja pyhäkoulu kirkon alasalissa. www.tuomasmessu.net

UUSI VERSO

Messut Varikkomessu 9.9. klo 17 Pispalan kirkko. Hyvää musaa ja Jumalan sanaa rennossa ilmapiirissä! Perinteisestä messua rennomp

ja nuorekkaampi versio. Muutos näkyy ainakin musiikissa, ilmapiirissä, vapaaehtoisten runsaudessa, pyhäkoulussa ja kirkkokahveilla. Tule tutustumaan Pispalan kirkkoon joka toinen sunnuntai klo 17–19.30. Lapsille on pyhäkoulua kahdessa ryhmässä (2,5–5v ja yli 6v) www.uusiverso.fi

Vanha testamentti haltuun – päivässä! 2.9. klo 13–19 Pispalan kirkko Professori Antti Laato avaa Vanhan testamentin pääsisältöjä kansantajuisesti. Katso lisät. s. 15

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Siioninvirsiseurat su 9.9. klo 18 Linnainmaan seurakuntakeskuksessa, Korpi- kodinkatu 2. Kahvit klo 17.30. Liisa ja Valto Käkelä sekä Sakari Suutala.

SLEY Luther-talo Pellavatehtaank. 19 **Messu** joka su klo 11, myös kirkkokahvit, Pyhäkoulu ja Varkku-Raamis. **Jeesus on Herra – Tampereen evankeliumi- juhla 31.8.-2.9.:** Juha Heinonen, Erkki Koskenniemi, Reijo Arkkila, Jari Rankinen ym., musiikkia mm. Minna ja Jussi Pyysalo. Katso ohjelma www.sley.fi/tampere **Tervetuloa!**

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS Nekalankulma 1 www.tampereenrauhanyhdistys.fi Seurat sunnuntaisin klo 16 ja 17.45, keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19. **Su 2.9.** klo 16 Kodinilta **Su 9.9.** klo 17 seurat Sahalahden srk-talossa **Ma 10.9.** klo 18–20 Nuorten aikuisten raamattupiiri – Tutustumme Raamattuun **Ke 12.9.** klo 19 Tutustumisilta Tervetuloa!

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

56. vuosikerta

♦ **Kustantaja:**

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

♦ **Päätoimittaja:** Marja Rautanen, marja.rautanen@evl.fi

- ♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, kirsi.airikka@evl.fi ja Asta Kettunen, asta.kettunen@evl.fi
- ♦ **Toimitus:** Tampereen ev. lut. seurakuntien viestintä, tampereenkirkkosanommat@evl.fi, puh. 050 381 0970 ja 050 438 2716. Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
- ♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, puh. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi
- ♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi. Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat

- ♦ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
- ♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, puh. 020 754 2333, fax: 020 754 2342.
- ♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
- ♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
- ♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
- ♦ **ISSN:** 1237-9603, **äänite:** 1237-959X
- ♦ **Seuraavat lehdet ilmestyvät:** 12.9. aineisto 29.8. mennessä, 26.9., aineisto 12.9. mennessä

PERUNKIRJAT
Kauppakirjat. Testamentit ym.
ASIOINTIPALVELU
PEKKA VALTONEN
P. 375 3218, 0400 335 443

Joustavasti asiakkaan luona.
Myös iltaisin ja viikonloppuisin
Ilmainen puhelinneuvonta

NYT SYYSSIIVOUSTA!

- ikkunan pesut • kotisiivoukset
- kangasverhoiltujen huonekalujen pesut
- porrassiivoukset • lattianvahaukset

Yli 10 vuoden kokemus!
Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Uusi Era Palvelut Oy • puh. 045 126 6938 • www.uusierapalvelut.fi

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

*Tammerkosken
Kukka- ja
Hautauspalvelu*

Rongankatu 2
33100 Tampere

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni
Puh. (03) 211 0331

KESKUSTA
Näsilinnankatu 21
(03) 222 6821

TAMMELA
Tammelan puistok. 37
(03) 255 7502

HERVANTA
Insinöörinkatu 30
(03) 715 6337

**Tee päivän hyvä teko
– osta tai lahjoita**

fida
LÄHETYSSTORI
www.lahetystorit.fi

Upeita vuokratoteja keskustaan!

**VAKUUSMAKSU
VAIN 250 €**

Tampereen keskustassa, erinomaisella paikalla sijaitseva 1950-luvulla rakennettu Hallituskatu 7 saa uuden elämän perusrakennuksen myötä. Asunnot uudistetaan nykyaikaiseksi, tyylikkääksi kokonaisuudeksi. Taloon on rakennettu kokonaan uusi asuinkerros katolle, josta on hienot maisemat Tampereen ylle. Asuntojen materiaalit ovat ajattomia, vaaleita ja harmonisia. Keittiöissä on mm. astianpesukoneet, keraamiset liedet ja rosteriset kylmälaitteet. Jokaisessa asunnossa on lasitettu parveke, ylimmän kerroksen kaksioissa ja kolmioissa myös kattoterassit.

Hallituskatu 7 arvioitu valmistuminen 11/2012.

Esimerkkihuvoneitoja:	m ²	vuokra, €/kk
1h+kk+p	30 m ²	649-682
2h+kt+p	44 m ²	776-815
3h+kk+p	63 m ²	992-1039

Vesimaksu ja laajakaistayhteys sisältyvät vuokraan. VVO:n asunnot ovat savuttomia. Asumisaika on vähintään yksi vuosi sopimuksen alkamisesta. **Katso kohteen virtuaalisittelyt ja lisätiedot, sekä täytä asuntohakemus osoitteessa www.vvo.fi/hallituskatu7. Muuta meille!**

VVO-kotikeskus
Kyllikinkatu 15 b | 33500 Tampere
Avoinna ma-pe 8.30-15.30
Puh. 020 508 4404 | tampere@vvo.fi
www.vvo.fi

VVO
Yksi elämä. Asu se hyvin.

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

MITOIN KUIN MITOIN
UUSI ILME KEITTIÖÖN
- ovet, tasot, rungot
- vetimet, saranat
Runsas valikoima
ILMAINEN TARJOUS
SOITA: ARI 044 0806 631
ERKKI 050 0503 357
MIKKO 040 9311 466

LAKITOIMISTO
RAJAMÄKI
Kaikki lakiasianne
Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenk. 2, 33100 Tre
010 666 4433
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

*Kuolinilmoitukset
ja -kiitokset
seurakuntalehdessä*

Ota
yhteyttä
ilmoitus-
markkinointi
p. 020 754 2000

ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

Juhlat tulossa?

Syntymäpäivät, muistotilaisuudet, kokoukset, koulutukset... yksityisille, yrityksille ja yhteisöille ammattitaitoisesti maistuvien tarjoilujen kera. Ravintolassamme on A-oikeudet.

Edulliset ryhmäravintolailut esim. ennen teatteriesitystä.

**kahvila & ravintola
WILLA VIOLA**

Tampellan esplanadi 4
33100 Tampere
Puh. (03) 3141 5360
marja.hietala@viola-koti.fi

Virrassa

Maailman nälkä

ARVIOITA 170 MILJOONAA LASTA menee joka ilta nälkäisenä nukkumaan. Nälkä estää kehityksen, kun ruoan hankintaan kuluu suurin osa ajasta.

Jatkuva nälkä ja aliravitsemus johtavat kuolemaan. Se iskee kovimmin naisiin ja lapsiin.

Nälkäiset saavat lapsia, joiden mahdollisuudet terveeseen elämään ovat heikot, kun äidin ravinnonsaanti raskausaikana on minimaalista. Kierre jatkuu.

Nyt Unicef on raportoinut yli 18 miljoonan ihmisen näkevän nälkää Afrikassa Sahelin alueella. Ihmiset kärsivät kuivuuden aiheuttaman ruokakriisin seurauksista. Burkina Fason, Gambian, Kamerunin, Malin, Mauritanian, Nigerin, Nigerian, Senegalin ja Tshadin alueella kuivuus on pahin vuosikymmeniin. Ruoka- ja vesipula kulkevat käsi kädessä, ja niiden seurauksena sairaudet leviävät.

Unicef muistuttaa, että kyse on etenkin lasten kriisistä. Yli miljoona alueen alle viisivuotiaista lapsista on välittömässä hengenvaarassa. Nälkä aiheuttaa pysyviä vaurioita kasvavien lasten kehitykselle. Unicef pelkää myös alueen turvallisuuden heikkenevän.

Miksi Sahelia uhkaava katastrofi ei näy uutisissa? Toisin kuin maanjäristykset, tuhotulvat ja sodat kuivuus leviää hiljaa. Voi kulua vuosia, joiden aikana satotoiveet heikkenevät vähä vähältä, kunnes varastot tyhjenevät eivätkä viljelykasvit enää selviä. Ihmisten ja eläinten juomavesi vähenee, kunnes kuivuuminen on totta.

Sahelin tilanne osoittaa, miten ilmastopakolaisuus kehittyy. Ihmiset lähtevät kotikylästään ja -kaupungeistaan etsimään elämän edellytyksiä lähialueilta. Ilmastopakolaisuuden kasvua ovat tutkijat ennustaneet jo vuosikymmenien ajan. Toistaiseksi ilmastopakolaisuutta ei ole määritelty samalla tavalla kuin esimerkiksi sotien aiheuttamaa pakolaisuutta.

Nälän ja köyhyyden poistamiseksi tarvitaan poliittisia ja taloudellisia ratkaisuja. Maailmankaupan rahavirrat kulkevat köyhiltä rikkaille. Elintarvikkeiden kaupan vapauttaminen pahentaa ongelmaa. Se tuhoaa pienviljelijöiden elinkeinoja, kun rikkaat teollisuusmaat vievät ylijäämäruokaa kehitysmaihin sen sijaan, että helpotettaisiin kehitysmaiden tuotteiden pääsyä maailmanmarkkinoille kohdentamalla niille tukia.

YK:n yleiskokous hyväksyi vuonna 2000 kehitysohjelman, jonka tavoitteena on maailman epätasa-arvon poistaminen vuoteen 2015 mennessä. Ensimmäisenä ohjelmassa on nälän ja köyhyyden poistaminen. Vuosi 2015 on jo oven takana. Muutoksen aikaansaaminen maailmanjärjestön ja muiden järjestöjen yhteisin ponnistuksin näyttää vaikealta. Luovuttaminen olisi tappio ihmiskunnan olemassaololle.

Pohjoismaiden ministerineuvoston julkaisema raportti kertoo, että Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan ravintolat ja suurkeittiöt heittävät vuosittain roskeen 400 000 tonnia ruokaa. Eniten ruokaa tuhlaavat kotitaloudet, joissa ruokahävikki on yhteensä 130 miljoonaa kiloa.

Kun nuo luvut ja 170 miljoonan lapsen nälkä kohtaavat, on pakko kysyä, miksi on näin? Häpeän puna tuskin nousee rikkaan maailman poskille.

Maila-Katriina Tuominen
Kirjoittaja on kulttuuri- ja ihmisoikeustoimittaja.

Hannu Juhola

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

Teiskolaiset kiirehtivät seurakuntatalohanketta

Yhteinen kirkkoneuvosto antoi kiinteistöosastolle tehtävän suunnitella Kämmenniemen seurakuntatalohanke vuoden loppuun mennessä. Hankesuunnitelman perusteella päätetään maa-alueen hankinnasta sekä seurakuntatilojen suunnittelusta ja rakentamisesta.

Teiskon seurakuntaneuvosto on esittänyt hankkeen kiirehtimisestä siten, että uusi Kämmenniemen seurakuntakeskus olisi valmis tänä tai ensi vuonna.

Kämmenniemen nykyisiä tiloista joudutaan luopumaan todennäköisesti tänä syksynä. Vuokranantaja tarjoaa nykyistä päätyhuoneistoa ostettavaksi tai postilta vapautuvia tiloja kerhotilan lisäksi. Postin tilat ovat kuitenkin epäkäytännölliset ja vaativat paljon lisärakentamista.

Teiskolaisten mukaan seurakunta tulisi nyt toimeen pelkäämään kerhotilalla, jos tulevaisuudessa päästään uuteen tilaan.

Kämmenniemestä on kaavoitettu seurakuntatalolle tontti. Suunnitteluun ja tontin hankintaan on määräraha tämän vuoden talousarviossa.

Teiskon alueen väestöstä enemmistö asuu Kämmenniemen alueella, josta kirkko ja nykyinen seurakuntakoti sijaitsevat etäällä.

Nekalan pajan aiempi hanke päättyi viime vuoden lopussa. Pajalaiset muun muassa tarjosivat kansainvälisyyttä koululaisille ja esikoululaisille. Seynab Abdi Abdullah Somaliasta näytti, mistä on kotoisin.

Tampereen seurakunnat auttaa maahanmuuttajia työelämään

Tampereen seurakunnat on mukana Nemo-hankkeessa, jonka tavoitteena on edistää maahanmuuttajien työllistymistä Suomessa. Maanantaina 27. elokuuta avautuneessa Nekalan monikulttuurisessa työelämänvalmennuspajassa tarjotaan apua työllistymisen ensimetreillä, kertoo projektikoordinaattori Johanna Pirttijärvi Tampereen seurakuntien yhteiskunnallisesta työstä.

– Nekalan pajassa maahanmuuttajat opiskelevat suomen kieltä, saavat valmennusta työelämään, oppivat media- ja atk-taitoja sekä valmistavat laadukkaita käsitöitä, jotka myydään pajalla.

Pajatyöskentelyyn sisältyy viiden kuukauden harjoittelujakso pajalla ja mahdollisesti myös muissa seurakuntien toimintapisteissä

– Työllistyminen on hankkeen päätavoite, mutta tärkeää on myös maahanmuuttajien oman

arvontunteen nostaminen sekä työnantajien asenteiden muuttaminen, jotta töihin ottamiselle olisi pienempi kynnys, Pirttijärvi kertoo.

Hanketta rahoittavat sisäasiainministeriön kotouttamisrahas- to, Tampereen ev.lut. seurakunnat ja Tampereen aikuiskoulutuskeskus. Se on kohdistettu erityisesti työn tai avioliiton perässä Suomeen tulleille maahanmuuttajille, joilla ei ole Suomen kansalaisuutta.

Pajalle tullaan Työ- ja elinkeinotoimiston lähettämänä. Pajan toiminnassa ovat mukana myös Tampereen seurakuntayhtymä, Tampereen aikuiskoulutuskeskus TAKK:n maahanmuuttajien ohjaus- ja työnhakupalvelut, Ahjola, Tampereen kaupunki ja Martinus-säätiö.

Tule vapaaehtoiseksi vaikka puhumaan

Nekalan pajaan ovat tervetulleita myös kaikki, jotka haluavat tehdä vapaaehtoistyötä maahanmuuttajien parissa. Tule puhumaan suomea, tekemään käsitöitä ja kohtaamaan uusia ystäviä.

Paja on avoinna pääsääntöisesti arkisin kello 9–15. Ohjaajana toimii Parvaneh Zakeri.

Mukaan pääsee ottamalla yhteyttä sähköpostitse johanna.pirttijarvi@evl.fi tai soittamalla numeroon 050 364 2953.

Eva Wäljas

**Kun suru koskettaa...
tai on aihetta juhlaan**

Tiloissamme
asiakaspaikkoja
70 hengelle

JUHLAKESKUS
Manchester
Kun on aihetta juhlaan...
• muistotilaisuudet • perhejuhlat • ristiäiset

Pitopalvelua
myös
haluamiinne
tiloihin

Kalevan puistotie 7, 33500 TAMPERE, p. 010 421 2888 tai 0408 290 626
sähköposti: juhlakeskus@manchester.net www.manchester.net

Juhlat ja tilat

Juhlat Linkosuo juhlasaleissa. Tuomme juhlat ja tuotteet myös kotiin tai seurakuntasaliin. Tilaa ja nouda laajasta valikoimastamme.

LINKOSUO
- JUHLAPALVELUT -

LINKOSUON JUHLAPALVELUT
Buffet & Café Linkosuo Näsilinnankatu 26
p. 020 770 2483
www.linkosuo.fi
www.facebook.com/linkosuojuhlapalvelut

Aito ja Oikea REMONTTIMYYNTI

Hämeenkatu 27, Tampere

Ihmistä etsimässä.

KUNTAVAALIT 2012

Syksyn kuntavaalit lähestyvät. Nyt sinulla on mahdollisuus tavoittaa äänestäjät Kotimaa-yhtiöiden seurakuntalehden välityksellä.

Jopa 30% vaalialennus ilmoitushinnoista!

Ota yhteyttä ja kysy lisää, annan mielelläni lisätietoa kuntavaali-ilmoitteluun liittyen. Jaana Mehtälä, puh. 020 754 2309/040 509 4962 jaana.mehtala@kotimaa.fi

www.kotimaa-yhtiot.fi/palvelut-ilmoittajille/
kampanjat

 KOTIMAA-YHTIÖT

Hannu Juhola

Kiekonheittäjä Timo Mustikkamaalla (vas.) ja kisapappi Olli-Pekka Silfverhuthilla on liput ja mieli korkealla. He kuuluvat Suomen-joukkueeseen, joka edustaa maatamme Lontoon paralympialaisissa.

Huippu-urheilijoiden työpaikkapappi

Kisapappi on eräänlainen pätkätöyläisten työpaikkapappi, kuten kollegani **Leena Huovinen** on osuvasti todennut. Hän tekee työpaikkatyötä huippu-urheilijoiden parissa ja elää mukana urheilijoiden arjessa kisoissa, miettii Pirkkalan kirkkoherra, teologian maisteri **Olli-Pekka Silfverhuth**, joka on lähdössä Suomen-joukkueen kisapapiksi Lontoon paralympialaisiin. Kisat alkavat 30. elokuuta.

Lontoon kisat ovat Silfverhuthille jo kolmannet kesäparalympialaiset, joissa hän toimii kisapappina. Silfverhuth oli kisapappina paralympialaisissa Ateenassa 2004, Torinossa 2006 ja Pekinissä 2008.

Silfverhuthia pyydettiin kisapapiksi keväällä 2004, kun ensimmäinen vammaishuippu-urheilun kisa-

pappi **Mauri Vihko** päätti luopua tehtävästään.

– Ateenan kisat eivät onnistuneet kisapapin näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla. En päässyt asumaan kisakylään joukkueeni kanssa. Olennaisinta kisapapin työssä on nimenomaan olla läsnä urheilijoille.

Silfverhuth arvelee, että häntä pyydettiin kisapapiksi oman urheilutaustan ja urheiluseurayhteyksien takia.

– Esimerkiksi ollessani nuorisopappina Vantaalla tein yhteistyötä urheiluseurojen kanssa. Muutenkin olen ollut mukana kirkon ja urheiluväen yhteistyökuvioissa, kertoo Silfverhuth. Hän on aiemmin työskennellyt myös uskonnonopettajana Espoossa, Kirkon Ulkomaa-navun palveluksessa sekä Hampurin suomalaisen merimieskirkon pappina ja johtajana.

Levollisin mielin kisoihin

Silfverhuth on lähdössä hyvillä mielin Lontooseen. Hän on ollut mukana kisamatkan valmisteluissa syksystä 2008. Joukkueeseen kuuluu yhteensä 60 henkeä, joista urheilijoita on 35.

– Isoon tapahtumaan on valmistauduttu pitkään ja sitä on odotettu. Oma roolini joukkueessa tuntuu selkeältä. Se tuo levollisen olon.

Kisapappi on joukkueen jäsen, mutta silti ulkopuolinen urheiluasioissa. Urheilijat ovat pääosassa ja lisäksi joukkueeseen kuuluu valmentajia, fysioterapeutteja ja avustajia.

– Pappi katsoo joukkueen toimintaa ja urheilijan elämää kokonaisvaltaisesti. Urheilija voi kantaa kisoissa mukanaan myös siviilielä-

mänsä asioita. Siksi on hyvä, että hän voi keskustella mielessä olevista asioista jonkun hiukan ulkopuolisen, mutta silti joukkueeseen kuuluvan ihmisen kanssa.

Lontoossa on mukana myös henkinen valmentaja, jonka työhön Silfverhuth haluaa tehdä selvän eron.

– Pappi tekee sielunhoitajan työtä, ei valmennusta. Kisapapin työ on paljon kokonaisvaltaisempaa.

Kirkko on mukana urheilijan huippuhetkissä

Olli-Pekka Silfverhuth vertaa omaa työtään työpaikkapapin työhön.

– Kirkko tekee arvokasta työtä monilla työpaikoilla, mutta usein se ei näy julkisuudessa. Samalla tavalla kisapappi on urheilijoiden työpaikkapappi. On hienoa, että kirkko saa olla mukana urheilijan

uran huippuhetkissä.

Kisapapilla on monia käytännön tehtäviä. Hän huolehtii muun muassa kuljetusten järjestämisestä, monista avustustehtävistä ja urheilijoiden läheisten vierailuista kisakylässä.

Kisapapin tärkein tehtävä on olla läsnä urheilijoiden arjessa ja kulkea rinnalla.

– Pappi ei suinkaan ole käyttämässä itseään. Tehtävä vaatii herkkyyttä kuulostella urheilijoiden mielialoja. On herkästi aistittava tilanteita ja toimittava sen mukaan.

Silfverhuthin mukaan Lontoon kisakylässä on tarjolla hiljentymishuoneita. Kisapappi järjestää harjoituksia tarpeen mukaan. Suomalaisurheilijoille on mahdollisesti myös ohjelmaa Lontoon merimieskirkossa.

Huippu-urheilun maailma on kova. Vuosien harjoittelu ja uurasuus voivat valua hukkaan, jos suoritus epäonnistuu pienestä virheestä tai epäonnesta. Mitaleja jaetaan vain harvoille, ja pettymys voi olla kova sekä urheilijalle itselleen että yleisölle. Onko kisapappi huolissaan urheilijoiden henkisestä jaksamisesta kovissa paineissa?

– Totta on, että kansallisen menestyksen nälkä on kyltymätön. Huippu-urheilijamme joutuvat usein jopa kohtuuttoman kritiikin kohteeksi, jos kisamenestys ei vastaa penkkiurheilijoiden tai median odotuksia, vastaa kisapappi.

Myönteistä Olli-Pekka Silfverhuthin mukaan on, että suomalaisia vammaisurheilijoita huomioidaan nykyisin hyvin esimerkiksi apuraha-asioissa.

– On huomattavissa, että yleisön ja median kiinnostus vammaisurheiluun on selvästi kasvanut, miettii Silfverhuth.

Kirsi Airikka

Kisapappi on tukena matkalla

On hienoa, että kisapappi lähtee mukaan matkalle. On tärkeää, että saa vaihtaa ajatuksia jonkun kanssa, miettii tampere-
lainen kiekonheittäjä **Timo Mustikkamaa**, joka edustaa Suomea Lontoon paralympialaisissa syyskuussa.

Tampereen Pyrintöä edustava Mustikkamaa oli edellisen kerran mukana paralympialaisissa vuonna 1996, Atlantan kisoissa Yhdysvalloissa. Hän saavutti tuolloin 9. sijan kiekonheitossa.

– Sen jälkeen kolmet paralympialaiset ovat jääneet väliin, koska laji on mennyt valtavasti eteenpäin ja kilpailijoiden taso on noussut. Nyt onnistuin saamaan paikan Lontoon kisoissa, kertoo Mustikkamaa.

Mustikkamaa on lähdössä Lontooseen hyvällä mielellä ja rauhallisena.

– Olen saanut harjoitella vuoden verran täysipainoisesti ja se on

näkynyt tuloskehityksessäni. Kaikki voitava on tehty, ja olen valmiina kisoihin.

Keskusteluhyteys auttaa jaksamaan

Mustikkamaa nousee samaan Lontoon-koneeseen kisapappi **Olli-Pekka Silfverhuthin** kanssa 29. elokuuta tämän haastattelun ilmestyessä Kirkkosanomissa.

Kisapappi on ollut Lontoon joukkueen valmisteluissa mukana syksystä 2008 lähtien. Mustikkamaa ja Silfverhuth ovat tunteneet toisensa jo vuosia. Hyvä keskusteluhyteys miehille syntyi esimerkiksi Uuden-Seelannin MM-kisoissa. Ajatuksia on vaihdettu puhelimitse kisojen jälkeenkin.

– Pitkässä kisareissussa on hyvä, että on mahdollisuus jutella mielessä pyörivistä asioista jonkun kanssa. Olen saanut kisapapilta paljon tukea. Erityisen hyvä asia on, että

vammaisurheilijoilla on oma kisapappinsa, kiittää Mustikkamaa.

Vuonna 1992 urheilu-uransa aloittanut mies myöntää, että huippu-urheilu on raskasta sekä ruumiillisesti että henkisesti.

– Ihminen on kokonaisuus, fyysinen ja henkinen suorituskyky kulkevat käsi kädessä. Se, että antaa urallaan ja kilpailussa kaikkensa, ei voi olla vaikuttamatta ihmisen henkiseen jaksamiseen. Siksi urheilijat tarvitsevat myös henkistä valmennusta ja kisapapin kaltaista kuuntelijaa.

Mustikkamaa on selvästi ajatellut myös elämää huippu-urheilu-uran jälkeen. Hän on huolehtinut omasta tulevaisuudestaan opiskelemalla ja hankkimalla itselleen kaksi koulutusta.

– Ennestään minulla on merkanttin tutkinto, ja viime vuonna valmistuin liikuntaneuvojaksi.

Kirsi Airikka

Hannu Juhola

Lontoon paralympialaiset ovat Olli-Pekka Silfverhuthille jo neljännet kisat, joissa hän toimii kisapappina. Kuva on Torinon talviparalympialaisista vuonna 2006.